

MŪSU PASTOGĖ

Eina nuo 1949

Australian Lithuanian Weekly

Post Print Approved PP 255003/01774

Kaina – Price \$1.10

2002.06.24 Nr. 25 (2789)

Gedulo Diena Latvių Namuose

**Lolitos Kalėdos nuotraukoje – Lietuvos vėliavą laiko Mantas Zegeris-Kalėda, šalia sto-
vi iš kairės: Nijolė Bučinskienė ir Danutė Ankienė.**

Birželio 16 d. NSW Jungtinis Baltų Komitetas surengė Gedulo Dienos minėjimą. Pagrindinį pranešimą, prisimenant masinius trėmimus, politinę padėtį anuometinėje Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoje bei istorinę raidą, skaitė Janis Dalinš – latvių bendruomenės Australijoje ir Nauj. Zelandijoje federalinis prezidentas. Meninėje programoje dalyvavo latvių vyrų choras, lietuvių mišrus choras „Daina“ (dirigavo Jacinta Mikutė, akompanavo Justinas Ankus), estų folklorinis jaunimo ansamblis. Daug aplodismentų sulaukė operos solistas Antanas Zakarevičius. Jis atliko net penkis lietuvių ir italų autorių kūrinius. Prieš tai, pamaldas už žuvusius ir mirusius Sibire laikė kunigas Roger Bellemore SM, Lidcombe bažnyčioje. Minėjimas pasibaigė pabaltiečių pabendravimu Latvių Klubu svetainėje, prie kavos ir nacionalinių gardumynų.

Lolita KALĖDA

**Vincas
Bakaitis**

Lietuvos įvykių apžvalga

Išvyksta į JAV karo akademijas

(ELTA). Birželio 14 d. JAV ambasadoriaus pavaduotojas William Darnie Vilniuje įteikė priėmimo pažymėjimus trims į JAV karo akademijas įstojusiems Lietuvos jaunuoliams.

Tadas Alasevičius priimtas į JAV Karinių Jūrų Pajėgų Akademiją Annapolis, Ieva Bagdžiūnaitė – į JAV Karinių Oro Pajėgų Akademiją Colorado Springs, o Jevgenijus Vidiajevas – į JAV Pakrantės Apsaugos Akademiją New London.

Visi trys jaunieji kadetai gavo JAV Vyriausybės stipendijas, ketverius metus trunkantis mokslas bus visiškai apmokėtas. Tokios vieno kadeto studijos kainuoja apie ketvirtį milijono dolerių.

Šiuo metu JAV karo akademijose mokosi penki kadetai iš Lietuvos: du iš jų JAV Karo Akademijoje West Point (prestižinėje JAV sausumos pajėgų akademijoje), po vieną – JAV Karinių Jūrų Pajėgų ir Pakrantės Apsaugos Akademijose.

Skrydžių pradžios dešimtmetis

(ELTA). Birželio 18-ąją sukanka 10 metų, kai Lietuvos karinių oro pajėgų lėktuvai atliko pirmuosius planinius skrydžius.

Jubiliejiniai Karinių oro pajėgų (KOP) renginiai vyks Šiauliuose ir Kaune. Iškilnėse dalyvaus Danijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos kariškių delegacijos su kariniais lėktuvais ir sraigtasparniais.

Birželio 22 d. Šiaulių I aviacijos bazėje vyko visų orlaivių paradas ore, parašiu-
tininkų pasirodymas, atskirų valstybių lėktuvų ir sklandytuvų parodomieji skrydžiai, karšto oro balionų skrydžiai.

Birželio 23 d. Kaune vyko iškilmingi renginiai prie nežinomo kareivio kapo ir Laisvės paminklo, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje bei Kauno įgulos karininkų ramovėje.

Kuriantis Lietuvos kariuomenei po nepriklausomybės atkūrimo, 1992 metų sausio 2 dieną buvo įsteigta Aviacijos tarnyba. Nuo 1993 metų kovo 1 dienos ji reorganizuota į Karinės oro pajėgas. Iki 2000 metų pavasario joms vadovavo plk. Zenonas Vegelevičius. Pastaruosius dvejus metus KOP vadovavo plk. Edvardas Mažeikis, birželio 24 d. išvykstantis studijuoti į JAV aukštųjų karininkų mokyklą – Nacionalinį Karo Koledžą (National War College) Washington'e.

Dabartinės Lietuvos karinės oro pajėgas sudaro dvi aviacijos bazės, Oro erdvės stebėjimo ir kontrolės valdyba, Oro gynybos batalionas. Sukurtos aviacinė paieškos ir gelbėjimo darbų bei Baltijos šalių oro erdvės stebėjimo sistemos. Karinių oro pajėgų štabas yra Kaune. Lietuvos karinės oro pajėgos turi įsigijusias iš Vokietijos, Lenkijos, Čekijos, Rusijos ir „Lietuvos avialinijų“ lėktuvų L-410 UPV, An-24, An-26, L-39 ir sraigtasparnius Mi-2 ir Mi-8.

Kretingos muziejus – vienas lankomiausių

(ELTA). Kultūros ministerijos statistiniais duomenimis, pernai Kretingos mu-
ziejus buvo lankomiausias tarp respublikos savivaldybių muziejų pagal individualių bei organizuotų lankytojų skaičių. Antroje vietoje jis liko pagal apsilankiusių moksleivių skaičių. Šiemet tikimasi panašių

Lietuva paminėjo tragiškąjį birželį

Vilnius. (ELTA) Gedulo ir vilties, okupacijos ir genocido atmintinų dienų proga birželio 14-ąją 12 valandą Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje buvo pakelta Valstybės vėliava su gedulo juosta. Po to vyko minėjimai prie paminklo politiniams kaliniams ir tremtiniam prie Lukiškių aikštės ir Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo. Naujoji Vilnia buvo paskutinė vieta, kur su Lietuva atsiseikindavo gyvuliniais vagonais į tolimą ir šaltą Sibirą tremiami niekuo nenusikalę žmonės.

Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro kiemelyje (Didžioji g. 17/1) birželio 14 dieną buvo surengta Atminimo valanda, dalyvaujant liaudies dainų atlikėjai Veronikai Povilionienei.

Vilniaus universiteto Šv.Jonų bažnyčioje įvyko atviras koncertas, kurio programą atliko Vilniaus savivaldybės choras „Jauna muzika“, kamerinis orkestras ir solistės. 18 valandą Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios už tragiškojo birželio aukas.

Birželio 14 dieną nuo 11 iki 15 valandos Seimo durys buvo atviros visiems. Visuomenė buvo kviečiama apžiūrėti čia surengtą Tatjanos Krasnopolskajos-Koleznikovos parodą, skirtą lietuvių tremčiai Jakutijoje.

Specialiame LR Seimo posėdyje-minėjime pagrindinį žodį tarė Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas. Tragiškuosius įvykius, jų aplinkybes bei sovietinės priespaudos priemones aptarė istorikas dr. Algirdas Jakučionis. Apie išgyvenimus Sibire, remdamasi liudijimais kalbėjo LGGRT centro skyriaus vedėja Birutė Barauskaitė.

Sovietinės okupacijos metais, primena ELTA, Lietuva neteko apie 800 000 savo gyventojų. Apie 300 000 žmonių patyrė komunistinio režimo baisumus – kalėjimus, lagerius, tremtį Sibire ir Tolimojoje Šiaurėje. Kas trečias suimtas mirė nuo kan-
kinimų, bado ar nepakelė atšiauraus klimato. Daugiau kaip 30 000 žmonių okupantai nužudė Lietuvoje. Bėgdami nuo komunistų

teroro, iš Lietuvos pasitraukė daugiau kaip 440 000 šalies gyventojų.

Kaunas. (ELTA). Kaune šiai datai skirti renginiai vyko dvi dienas. Pirmą kartą paminėtinais dienai buvo dedikuotas koncertas, įtrauktas į Pažaislio muzikos festivalio programą.

Birželio 14 d. rytą kauniečiai buvo kviečiami bendrai maldai į Arkikatedrą baziliką, kur šv. Mišias aukojė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Iki šventovės nuo Laisvės alėjoje įsikūrusios Lietuvos Politinių tremtinių ir kalinių sąjungos būstinės žygiavo eiseną, prie kurios prisijungė genocidą menantys miestelėnai, visuomeninių organizacijų atstovai.

Po pamaldų vidurdienį Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje vyko iškilmingas minėjimas. Susikaupimo ir žuvusiųjų atminimo valanda prasidėjo varpų muzikos koncertu, vėliau buvo dedama gėlių prie Laisvės ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę paminklų. Šios dienos minėjimo renginiai baigėsi apsilankymu Kryžių kalnelyje prie VI forto bei Petrašiūnų kapinėse esančio memorialo.

Birželio 15 d. į tradicinį Gedulo ir vilties dienos paminėjimą kvietė tremtiniai, buvę prie Laptevų jūros. Tremtiniai bei jų artimieji rinkosi prie Lietuvos liaudies buities muziejuje įrengtos žeminės-jurtos.

Vakare Kauno IX forto muziejaus salėje skambėjo W.A.Mozart'o „Requiem“. Pirmą kartą į Pažaislio muzikos festivalio programą įtrauktas kūrinys, specialiai skirtas Gedulo ir vilties dienai. Gedulingas mišias už mirusiuosius atliko Pažaislio festivalio simfoninis orkestras ir Kauno valstybinis choras kartu su soliste iš JAV Audrone Simonaityte-Gaižiūniene bei mūsų šalies atlikėjais – Rita Preikšaitė, Algirdu Janutu, Juozu Malikoniu. Muziejaus salėje veikė Virginijaus Kašinsko tapybos darbų paroda „Raudos“.

Gedulo ir vilties dienos minėjimai vyko ir daugelyje kitų Lietuvos miestų bei vietovių.

Sutarta Ignalinos AE uždaryti 2009 metais

ELTA. Birželio 11 d. Liuksemburge Europos Sąjungos šalių ir Lietuvos užsienio reikalų ministrai bei Europos Komisijos komisaras plėtrai Guenter Verheugen patvirtino principinį sutarimą, kad Lietuva 2009 metais uždarys Ignalinos atominės jėgainės antrąjį bloką, o ES šiam uždarymui teiks finansinę paramą.

Susitikime dalyvavęs Lietuvos vyriausiasis derybininkas Petras Auštrevičius sakė, kad abiejų pusių išsipareigojimai dėl Ignalinos jėgainės uždarymo užfiksuoti Europos Sąjungos ir Lietuvos atskirose deklaracijose, kurios tarpusavyje susijusios.

Užsienio reikalų ministerija informavo

rezultatų. Gegužė Kretingos muziejui tapo įtempto darbo metu, mat vien per šį mėnesį jame apsilankė apie 8 400 lankytojų. Jo direktorė Vida Kanapkienė pasakojo, kad apžiūrėti Žiemos sodą bei ekspozicijas, be lietuvių, panoro ir beveik 700 švedų, vokiečių, amerikiečių bei kitų užsienio šalių

Nukelta į 2 psl.

ELTA, jog ministras Antanas Valionis akcentavo, kad parama iš ES biudžeto Ignalinos atominės jėgainės uždarymui bus ilgalaikė ir papildoma prie struktūrinių fondų, t.y. numatoma atskira ES biudžeto eilutė. Lietuvos išsipareigojimas uždaryti Ignalinos atominės elektrinės bloką 2009 metais yra aiškiai susietas su ES parama, pažymėjo užsienio reikalų ministras.

„Šiandienos sutarimas atveria galimybes pradėti konkrečias derybas dėl pinigų – dėl finansinės paramos organizavimo programos, skirtos finansuoti jėgainės uždarymą ir spręsti su tuo susijusias pasekmes“, – sakė Lietuvos diplomatinės vadovas. „Apie tai derėsime iki paskutinės derybų minutės. Svarbu sukurti tokias sąlygas, kurios leistų šį klausimą spręsti ir vėliau, jau esant ES. Tai procesas, truksiantis turbūt ne vieną dešimtmetį“.

P.Auštrevičius nurodė, kad Liuksemburge sėkmingai baigusi derybas dėl energetikos ir regioninės politikos Lietuva jau yra uždariusi 28 derybų skyrius iš 31.

◆ Birželio 10 d. Belgrado gatvėje prie įėjimo į viešbutį piktadariai nušovė Serbijos Saugumo departamento viršininko pavaduotoją Basko Buha. Nukautasis saugumietis Slobodan Milosevič valdymo laikais buvo Belgrado policijos viršininkas.

◆ Indija imasi žygių švelninti įtampą Pakistano pasienyje. Birželio 10 d. ji pasiskelbė, kad Pakistano lėktuvams bus leidžiama perskristi per Indijos erdvę pakeliui į kitus kraštus. Indija pripažįsta, kad Pakistanas stengiasi sustabdyti musulmonų separatistų bandymus įsibrauti į Indijos valdomą teritoriją. Tebesitęsiant separatistų užpuolimai, nukreipti prieš indus Kašmire.

◆ Birželio 11 d. Izraelio inžinieriai pradėjo statyti 8 metrų aukščio sieną, kuri turės sustabdyti palestiniečių savizudžių įsiveržimus iš Vakarinio Kranto. Šios sienos statybą remia beveik visi Izraelio gyventojai. Jie nepatenkinti tik žydai naujakuriai Vakariniam Krante. Jie bijo, kad siena atsivėręs Izraelis jų nenurašytų į nuostolius. Palestiniečiai irgi protestuoja prieš sieną, atkertančią dalį Vakarinio Kranto, kad ji de facto nepasidarytų valstybine siena. Izraelio vyriausybė pabrėžia, kad saugumo siena nėra politinio pobūdžio, o tik grynai techninė priemonė atsiriboti nuo teroristų.

◆ Birželio 13 d. Afganistano didžioji taryba (loja džirga) didele balsų persvara valstybės prezidentu išrinko 44 metų amžiaus Hamid Karzai, iki šiol laikinai ėjęs šias pareigas. Jo išrinkimas buvo beveik užtikrintas, kai jo kandidatūrą parėmė buvęs Afganistano karalius 87 metų Zahir Shah, pats atsisakęs kandidatuoti. Didžiosios tarybos posėdžiai yra gana audringi, nes juose su savo pasekėjais dalyvauja trys tarpusavyje nesugyvenantys karo vadai: uzbekas Abdul Rashid Dostum, tadžikas

Atta Mohammed ir Hazara lyderis Mohammed Mohaqiq.

◆ Birželio 14 d. musulmonų teroristai susprogdino bombomis pakrūtą automobilį Karači mieste, Pakistane, prie JAV konsulato. Žuvo 11 pakistaniečių praeivių, sugriuvo konsulato betoninės storos sienos dalis, tačiau žuvusių tarpe nebuvo nė vieno užsieniečio ar konsulato tarnautojo. Neišaiškinta, ar vairuotojas buvo savizudys teroristas, ar sprogdymas iššauktas iš šalies radijo bangomis, automobilio keleiviams nenujaudiant mirtino krovinio. Po atentato JAV laikinai Pakistane uždare savo ambasada ir visus konsulatų.

◆ Birželio 14 d. Taliban agentai pietrytinėje Afganistano dalyje išplatino garsajuosius, kuriose besislapstąs Taliban lyderis mullah Mohamad Omar praneša, kad jis yra saugioje vietoje.

◆ Italijos teisme atsidūrė Andrea Cabiale, 40 metų amžiaus bedarbis iš Turino, praktikavęs naują būdą susipažinti su jam patikusiomis moterimis. Savo mašinoje įtaisęs mechanizmą trumpam išjungti savo stabdžių šviesas, jis nuolat turėjo nesmarkius auto susidūrimus. Kaltos visuomet būdavo moterys, jaunos ir gražios, įvažiuojančios į jo mašinos užpakalį. Gavęs jų adresus ir telefono numerius, jų nebepalikdavo ramybėje. Kovo mėnesį jį areštavę policininkai pas jį rado 2 159 nuotraukas su sužalotais automobiliais ir merginomis. Per 10 metų jis turėjęs virš 500 susidūrimų.

◆ Birželio 17 d. Australian National University mokslininkai Canberroje pasiskelbė, kad jiems pasisekė bandymas masę išardyti ir už sekundės dalies ją vėl sumontuoti kitoje erdvės vietoje. Bandymui buvo panaudotas lazerio spindulio masės persiuntimas.

Žvilgsnis į modernių priemonių naudojimą Lietuvos mokyklose

Prieš kurį laiką pasirodė MP skiltyse žinių apie Lietuvos mokyklų aprūpinimą kompiuteriais. Žinios, aišku, neišlaužtos iš piršto, o iš oficialių šaltinių. Na, popierius kantrus, kaip sako ta patarlė. Tarp oficialiai deklaruoto teiginio ir realybės yra dažnai nemažas skirtumas. Taip, matyt, atsitiko ir su mokyklų aprūpinimu kompiuteriais. Gal mokyklos ir gimnazijos didesniuose miestuose gavo kiek kompiuterių. Gal gavo ir naujų, bet tikriausiai senesnio tipo, jau naudotų ir ne po labai didelį kiekį. O kaimo ir mažų miestelių mokyklos, kažin ar buvo jais aprūpintos. Gaunu laiškus iš lankytojų mokyklų 1990-1992 m. ir iš vėlesnių datų. Man susidarė gan liūdnas išpūdis. Šių metų gegužės paskutinėmis dienomis atėjo laiškas iš mažos pagrindinės mokyklos šiaurės Lietuvoje. Direktorius, gavęs kiek finansinės paramos iš Vakaruose gyvenančių išėvių, įsigijo pirmą kompiuterį mokyklai. Tai dabar bent jo mokiniai matys, kaip tie kompiuteriai atrodo – man rašė direktorius. Man net graudu pasidaryti, nes laišką gavau ką tik pasodinusį ketverių ir šešerių metų vaikaitus prie kompiuterių ir parinkusių tokiems amžiams pritaikytas programas. Kokie mes laimingi Vakaruose! Kitas laiškus atėjo iš vienos Šiaulių gimnazijos. Kolegė mokytoja rašo: „Mūsų mokiniai jau dirba su kompiuteriais – mokytojai dalyvavo projekte ir laimėjo kompiuterius dar vienai klasei. Tiesa, jie ne nauji, iš Švedijos, bet dirbti su jais galima.“

Iš Šiaulių Vaikų ligoninės chirurgijos skyriaus vedėjo atėjo kitas jaudinantis padėkos laiškas. O joje gydomi vaikai ir moksleiviai: „...sužinojome, kad Jūs dar kartą atsilieptėte mūsų pagalbos prašymą ir siunčiate mums kompiuterį (kompiuteris jau pasiekė ligoninę ir pajungtas) bei finansinės paramos printeriui įsigyti. Dėdėjant duomenų bazei mūsų senutis kompiuteris nebepajėgia visko sutalpinti. Jums jau anksčiau rašėme, kad sukaupia informacija labai reikalinga tolimesniam ligonio sekimui ir gydymui...“

Galėčiau pacituoti ir daugiau laiškus, deja, laikraščio skiltys ribotos, tad gal pasitenkinsime šiais keliais pavyzdžiais. Norėčiau skaitytojams priminti kelis ne labai malonius faktus kaimuose, mažuose miesteliuose, net ir didesniuose miestuose ir institucijose, kurios rūpinasi kaimo vaikų popamokiniu ugdymu mokyklos klasėse. Pirmiausiai susipažinkime su taip vadinamų trihektarininkų padėtimi. Tai buvę kolūkiečiai, kuriems, panaikinus kolūkius buvo padalinta po tris hektarus buv. kolūkio žemės: „...daugiau nei 40 000 vadi-

namų trihektarininkų smego į vis didesnę skurdą (klesti tik maždaug 1 000 trihektarininkų, kurie turi didžiulius šiltnamius, augina paklausias daržoves arba vaisius)... taip, jie gyvena panašiai kaip XVIII a., tačiau daugumas net nebandė išbristi iš aklavietės – mažiau kaip 1% tokių ūkininkų mėgino plėsti ūkius ir beveik nė vienas nenustojo tikėtis malonių iš valdžios.“

(Veidas, Nr 34, 2001.08.23)

Nepamirškime, kad daugumas šitų trihektarininkų turi mokyklinio amžiaus vaikų, kurie smarkiai lyjant ir žiemą negali lankyti mokyklų, nes neturi tinkamo apavo. O pėstute reikia ne vienam keletą kilometrų atpilti. Prezidento žmona Alma Adamkienė taikliai apibūdino matytą situaciją kaimuose: „Kai tėvai neturi darbo, kai kambariuose tamsu, nes atjungta elektros – mokslo nelis į galvą. Tėvai užkrečia neviltingi ir savo vaikus. Todėl pirmiausia, ką nuveikė mūsų fondas, tai buvo popamokinių klasių steigimas. Tokias klases įkūrėme šešiolikoje (šiais metais padidėjo, aut.) kaimo mokyklų.“

Norėčiau dar pridurti, kad šitose klasėse nepasiturinčių tėvų vaikai gauna ir šilto maisto ir mokosi naudotis fondo dovanotais kompiuteriais ir internetu. O kiek yra tokių kaimo mokyklų, kur vaikai net nėra matę kompiuterio! Tad, jei galite, mieli skaitytojai, padėkite Almos Adamkienės fondui plėsti popamokinių klasių tinklą Lietuvos kaimuose ir miesteliuose.

Situacija Lietuvoje nekokia, tai manau, nėra paslaptis. Cituoju iš vienos kolegės laiško, gauto 2002 birželio mėn. pradžioje: „...Anglų kalbos egzaminą laikys 23 375 dvyliktokai. Egzaminas per sunkus, jis laikomas Anglijoje. Ar gali parašyti mūsų mokiniai taip pat?... Kam tokį skurtumą daryti tarp valstybinio ir mokyklinio egzamino? Todėl tiek psichinių ligonių, savizudijų Lietuvoje. Negana to, kad gyvenimas čia nesaldus – bedarbių, mažai moka (algos, aut.), mokesčiai siaubingai kyla. Daug mela ir apgaulės dėl karjeros. Jaunimas, o ir vyresni bėga iš Lietuvos uždariauti.“

Tačiau, nenorėčiau baigti straipsnio liūdna gaida. Tad, gal skaitytojams ir buv. Šiaulių Berniukų Gimnazijos moksleiviams (dabar jie vadinasi Juliaus Janonio gimnazija) bus malonu išgirsti, kad gimnazija pasižymėjo neeiliniame konkurse. 2002 04 30 dieną Šiauliuose įvyko vienuoliktus metus iš eilės Lietuvių kalbos draugijos tradicinis diktantas. Reikia pažymėti, kad lituanistai negali jame dalyvauti. 65 šiauliečiai varžėsi trijose grupėse: IX-X, XI-XII klasių grupėse ir suaugusiųjų grupėje. „Šiaulių krašto“ laikraštyje, „Saulės miesto“ priede reporterė Sigita Stonkienė rašo: „Puikūs rezultatai ir mustebino ir pradžiugino. Juolab, kad docentės Janinos Barauskaitės parengti tekstai buvo sudėtingi ir nelengvai įkandami ir mums lituanistams - sakė Algirdas Malakauskas.“ Kaip malonu išgirsti geras žinias iš savojo krašto!

Isolda Poželaitė-Davis AM

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

turistų. Ji džiaugiasi, kad Kretingos įžymybė vis labiau populiarėja ir kaimyninėse šalyse – Latvijoje bei Rusijos Federacijos Karaliaučiaus (Kaliningrado) srityje. Jos teigimu, tradiciškai daugiau nei pusę muziejaus lankytojų sudaro moksleiviai, kurie ne tik susipažįsta su ekspozicijomis, bet ir dalyvauja įvairiose programose bei renginiuose. Vien gegužę Kretingos muziejų aplankė 220 moksleivių grupių, tai yra daugiau nei 4 900 vaikų.

Vilniaus turizmo informacijos centras

(ELTA). Vilniaus turizmo informacijos centras miesto svečių patogumui dirbs ir savaitgaliais. Šis centras veikia dviejose vietose. Vilniaus g. 22 įsikūręs turizmo informacijos centras vasaros mėnesiais dirbs nuo 9 iki 18 val. be pietų pertraukos ir savaitgaliais nuo 10 iki 16 val. Iki šiol čia turistams buvo teikiamos paslaugos tik darbo dienomis. Turizmo informacijos centras, esantis Pilies g. 42, miesto svečių patogumui jau ketvirtį metų turizmo sezono metu dirba pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 iki 19 val. be pietų pertraukos, o šeštadieniais - sekmadieniais nuo 10 iki 16 val. Vilniaus Turizmo informacijos centre svečiai nemokamai gali gauti jiems būtinų žinių apie Vilnių ir visą Lietuvą, yra aprūpinami informacija apie kultūros renginius, muziejus ir galerijas, viešbučių sąrašais, teatrų ir festivalių programomis, kitais leidiniais. Turizmo informacijos centruose apsilankiusiems turistams rezervuojami viešbučiai, organizuojamos ekskursijos su kvalifikuotais gidais po Vilnių ir į Trakus, padedama išsinuomot automobilius.

Lietuva – Frankfurto mugės viešnia
(ELTA). Birželio 13 d. Frankfurte prie

Maino surengtoje spaudos konferencijoje Vokietijos žiniasklaidai buvo pristatyta Lietuva, svečio teisėmis pakviesta dalyvauti garsiojoje knygų mugėje, kuri šiame mieste vyks rudenį. Dalyvavo apie šimtą žurnalistų. Apie lietuviškos ekspozicijos koncepciją, knygų leidybą Lietuvoje, numatomas į mugę atvežti knygas, apie šalies politinį visuomeninį gyvenimą spaudos konferencijoje kalbėjo kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, dalyvavimo Frankfurto knygų mugėje organizacinio komiteto direktorė Rasa Drazdauskienė, Lietuvos leidėjų asociacijos vadovas Saulius Žukas ir Goethe Instituto Vilniuje vadovas Martin Waelde.

Spaudos konferencijos rengėjus nustebino didelis žurnalistų susidomėjimas Lietuva. Buvo teiraujamasi apie lietuvių literatūrą, rašytojus, apie mūsų literatūros vertimus. Neapsieita ir be klausimų apie politines peripetijas, susijusias su pasirengimu šiai mugėi.

Archeologinių vertybių procesas atnaujintas

(ELTA). Vyriausiasis administracinis teismas birželio 13 d. atnaujino procesą dėl kontrabanda gabentų archeologinių vertybių, kurioms buvo iškilusi grėsmė dėl nekvalifikuoto Klaipėdos miesto apylinkės teismo sprendimo. Klaipėdiečio Aleksandro Žarikovo byla perduota iš naujo nagrinėti tam pačiam teismui. Iki jį bus išnagrinėta, sustabdytas ir vykdomas nutarimo, pagal kurį A.Žarikovui turėjo būti grąžinti 75 baltiškos kilmės archeologiniai radiniai, saugomi Lietuvos nacionalinio muziejaus archeologiniame skyriuje.

Kaip primena ELTA, Danijos muitininkai A.Žarikovą sulaikė 1998 m. birželio 8 dieną, kai archeologines vertybes jis bandė pervežti nepateikęs muitininkų tikrinimui. Tačiau Klaipėdos miesto vyriaui-

siajame policijos komisarijate jam iškelta baudžiamoji byla buvo nutraukta dėl to, kad 10 720 Lt įkainoti archeologiniai radiniai neviršijo 100 MGL dydžio sumos. O administracinę bylą Klaipėdos teismas nutraukė pasigedęs įrodymų, kad A.Žarikovas vežė meno vertybes slapčia, nes iš Lietuvos išplaukiant keltui visi keleiviai buvo praeję muitinės ir pasienio kontrolę.

Vyriausiasis administracinis teismas nustatė, kad Klaipėdos miesto apylinkės teismo teisėja Stanislaiva Barvidytė nepagrįstai atsisakė iškelti A.Žarikovui administracinę bylą ir tuo pažeidė Administracinių teisės pažeidimų kodekso reikalavimus. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad teisėja savo nutarimą priėmė neįvertinusi prieštarų bylos duomenų. Byloje nustatyta, kad iš A.Žarikovo paimti daiktai yra archeologiniai radiniai, kuriuos išvežti iš Lietuvos draudžiama be atitinkamo

leidimo. A.Žarikovas nepateikė jokių įrodymų, kad minėti radiniai jam priklauso nuosavybės teise. Todėl, grąžinant juos vežėjui, buvo padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas, pabrėžiama Vyriausiojo administracinio teismo nutartyje. Ši nutartis galutinė ir neskundžiama.

Spaudoje aprašytu archeologiniu skandalu pasipiktino Prezidentas Valdas Adamkus. Jis kreipėsi į generalinį prokurorą Antaną Klimavičių ir Aukščiausiojo teismo pirmininką Vytautą Greičių, prašydamas išsiaiškinti skandalinę archeologinių vertybių likimą. Kadangi pagal įstatymus administracinių bylų priežiūrą ir kontrolę vykdo Vyriausiasis administracinis teismas, šio teismo pirmininko pavaduotojas Gintaras Kryževičius inicijavo teikimą procesui atnaujinti.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS ir LGTIC biuleteniais.

(Mintys Jono Zinkaus 80-mečio proga)

Melbourno Socialinės Globos Moterų D-jos informacija

Po neseniai įvykusio metinio susirinkimo Valdybos narės pasiskirstė pareigomis sekančiai:

pirmininkė – Jonė Žalkauskienė,
sekretorė – Nijolė Kairaitienė,
įždininkė – Dana Binkienė,
renginių koordinatorės – Audronė Kesminienė, Gražina Kunčiūnienė,
lankymo koordinatorė – Bronė Staugaitienė.

Dėl šeimyninių reikalų Regina Pumptienė pasitraukė iš sekretorės pareigų. Už jos kruopštų ir sąžiningą darbą Valdyba jai širdingai dėkoja ir linki, kad jos vyras Vytautas, didelis Draugijos pagalbininkas, greitai pasveiktų.

Roma Eskirtaitė, ilgesniam laikui išvykusi į užsienį, laikinai pasitraukė iš Valdybos.

Valdyba taip pat širdingai dėkoja visoms narėms, kurios pašvenčia nemažai

laiko ir pastangų lankydamos ligonius ir vienišus žmones. Ypatinga dėka toms moterims ir vyrams, kurie nėra mūsų Draugijos nariai, bet vis vien mūsų vardu sąžiningai aplanko nepajėgius lietuvius.

Be lėšų nieko negalėtume nuveikti. Tad didelis ačiū nuolatinei mūsų rėmėjai Valentinai Ročienei už \$50 auką. Taip pat J. Bartašienei (\$50), M. Žiogienei (\$50) ir T. Jurgelaitienei (\$25).

Baigsim pranešimą su džiugia žinia. Karalienės Gimtadienio proga Australijos valdžia apdovanojo mūsų ilgametę pirmininkę Jonę Žalkauskienę Order of Australia medaliu už jos įdėtą darbą lietuvių bendruomenėje. Kadangi p. Žalkauskienė daugiau kaip 20 metų pavyzdinčiai atlieka pirmininkės nelengvas pareigas, šis jos įdėto darbo įvertinimas tikrai užsitarnautas.

Bronė Staugaitienė, Valdybos narė

Melbourno Socialinės Globos Moterų Draugijos narės širdingai sveikina Draugijos pirmininkę Jonę Žalkauskienę su Order of Australia Medal (OAM) apdovanojimu ir džiaugiasi, kad jos pasiaukojimas lietuvių bendruomenei taip tinkamai įvertintas Australijos valdžios.

Motinos Diena Brisbanėje

Mamytės šoka Motinos Dienos koncerte, kuris įvyko gegužės 5 dieną Brisbanės Lietuvių Namuose.

Nuotrauka V. Lorencio.

Svarbus susirinkimas Geelonge

Geelong'o Lietuvių Sąjungos Klubo narių metinis ir specialus susirinkimas įvyko birželio 2 d. Gailių sodyboje.

Pirm. Juozas Gailius padėkojo nariams už reikalo supratimą ir atėjimą į šį svarbų susirinkimą. Atsiprašė tik viena narė, kuri dėl sunkios ligos negalėjo atvykti. Sekretoriauti pakvietė ilgametį Valdybos kasininką Vytautą Mačiulį. Prieš pradėdamas savo pranešimą pirmininkas priminė, kad metų bėgyje netekome dviejų narių – mirė Viktoras Paškevičius ir Gertrūda Zabinskienė. Tuo pačiu priminė, kad Vytautas Mačiulis palaidojo sūnų ir Rūta Stepanavičiūtė Cusack – motiną. Visi mirusieji buvo pagerbti atsistojimo minute. Po to buvo perskaitytas praėjusių metų metinio susirinkimo protokolas. Pataisų nebuvo.

Pirm. Juozas Gailius savo pranešime paaikšino, kad Sąjungos Klubo Valdyba savo posėdyje gegužės 17 d. plačiai apsvaistė savitarpio pagalbos ir labdaros veiklą per daugiau kaip 30 metų ir yra gerai susipažinusi su naujais įstatais, priimtais 1972 metais. Narių amžius sparčiai didėja, du

trečdaliai jau iškeliavo į amžino poilsio vietą, tokiu būdu Valdyba siūlo-pataria uždaryti Sąjungos Klubo labdaros veiklą, pasitraukiant į pensiją pagal sekančią tvarką:

1. Dabartinė Sąjungos Klubo Valdyba ir Revizijos Komisija pasilieka savo pareigose, kol bus viskas sutvarkyta pagal susirinkimo nutarimą.

2. Sąjungos Klubo Valdyba išpareigoja padengti visas išlaidas, susijusias su organizacijos uždarymu ir po šito susirinkimo daugiau aukų ir paramos nesikia.

3. Išdalina užsakytas knygas "Kengūrų ir koalų pašonėje" atžymint 30-šimt veiklos metų – labdaros labui. Jas gauna visi nariai, susimokėję nario mokesčių už 2001 metus.

4. Archyvinę ir tinkamą medžiagą su kasos knyga persiūsti Lietuvių Archyvu Adelaideje, aišku pagal nurodymus ir galimybes.

Kas liečia susirašinėjimus, padėkos raštus, veiklos skelbimus, apmokėtas sąskaitas ir t.t., kurių per 33 metus prisirinko net keletas lagaminų – viską sunaikinti.

Joninės – tai šventė tėvynėje. Džiaugsmo kupinas jaunimas renkasi prie laužų, šoka ir dainuoja, linksmynasi artėjančios vasaros proga. Ne vienas ir bando tą naktį surasti visokią gėrį bei laimę atnešančią paparčio žiedą, kuris, pagal legendą, tik šią naktį prasiskleidžia.

Senujų (tada dar tik jaunųjų) Zinkų šeimoje toks pats džiaugsmas kaip ir besilinksminančio jaunimo tarpe – jų troboje akis pravėrė, mums dabar jau gerai pažįstamas, sūnelis – pagal dieną Jonuką pramintas.

Tai štai, Krakėse tą įžymią dieną – 1922 metų birželio 24 – šį pasaulį išvydo Jonas Zinkas. Nedaug galima pasakyti apie jo vaikystės dienas, tartus pirmuosius žodžius ar skaičiuojant pirmuosius savarankiškus žingsnius, nes tai buvo prieš 80 metų ir retas kuris iš mūsų tas dienas teprisimena.

Jaunajam Jonui visgi buvo lemta išarti gilią vagą visuomeniniame gyvenime. Nepamiršamos pirmosios dienos skautų tarpe, kai jis 1929 metų gegužės 5 dieną įsijungė į Kėdainių tunto DLK Kęstučio draugovės eiles, o po skauto įžodžio 1935 metų sausio 1 dieną, jis jau pilnas visuomenininkas, prisiėmęs paskiltininko, skiltininko ir draugovės adjutanto pareigas. Bet tai tik pradžia. Mokslas Aukštėsiojoje Technikos Mokykloje (ją baigė 1944 metais), savos šeimos sukūrimas su Marija Poleskyte (1943 m.) atrodė būtų užėmę Jono visą gyvenimą, betgi nepaliko jo nuošalyje.

Ne rožėmis klotą jaunystę tačiau privertė jį pasitraukti nuo naujojo okupanto į Vakarų (1944 m.) ir palikti gimtinę su skaudančia širdimi. Bet tėvynės meilė, giliai įstrigusi jo dvasioje, neužduso karo audrų pasėkose – jau 1945 metais, naujasis "Dievo Paukštėlis" (Displaced Person - DP), Seligenstadt'o lietuvių stovykloje Jonas sugrįžta į skautų eiles, kurių jis jau nebeapleidžia. Aktyviai dalyvaudamas skautiškoje veikloje iki šių dienų tvirtai laikosi obalsio "Dievui, Tėvynei ir Artimui". Jo skautišką veiklą aprašyti reikėtų keletos tomų, tad neminėsiu visų pasiektų darbų, tik gal pažymėsiu, kad Jono indėlis lietuviškajai skautijai buvo, yra ir bus tokio masto, kurio, tikriausiai niekuomet nesugebėsime tiksliai įvertinti. (Gal ne vienas iš mūsų dar prisimena Sydnejaus "Aušros" tuntą, kuris Jono vadovavimo metu tapo ne tik vietine, bet ir visos Australijos pažiba).

Bendruomenės gyvenime nerasiau tuščių vietų, kuriose nebūtų figūravęs ir Jono Zinkaus vardas. Manau, kad nebuvo ir įvykio, kuriame jis "nepridėjo savo pirštų", ir ne tik nepridėjo, bet su visa savo energija ir pasišventimu jungėsi į bendrą darbą.

5. Visas mūsų šeiminių inventorių pervedamas Melbourno Katalikių Moterų Draugijai, Melbourno Lietuvių Namuose labdaros organizaciją pasinaudojimai. Nes Geelong'as šiuo metu neturi nuosavų namų, tik nuomoja australų, o labdaros draugija jau seniai užsidarė.

6. Pagal kasininko Vyto Mačiulio raštiškai pateiktą metinę apyskaitą nariams ir Revizijos Komisijai, susidedančios iš Anelės Volodkienės, Petros Čerakavičienės ir Tony Cusack, patikrinimo, daviniai sutapo su kasininko apyskaita, kad kasoje dar yra virš \$12,000 – reiškia, finansiškai tai dar stipri organizacija. Valdyba siūlė turimus pinigus pervesti į Australijos Lietuvių Fondą, o gaunamos palūkanos eiti į Lietuvą našlaičių vaikų šelpimui, kaip palikimas nuo Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubu narių.

7. Sąjungos Klubu Valdybai atlikus visus

Jonas Zinkas.

Daugelį kartų klaustas Jonas apie savo gyvenimo smulkmenas labai mandagiai, bet tvirtai atsakydavo: "kam tai reikia?" Čia ir pasirodo jo dvasinė stiprybė – jis kuklus, savęs neišgarbinantis. Jo nuomone, tai ką jis darė, tai buvo jo pareiga tėvynei – tėvynės meilė, skaudi jos netektis, lyg ir persekiojo Joną visą gyvenimą, bet savo pasišventimu lietuviškojo jaunimo auklėjimo ateiviai, jis įrodė tą pareigą atlikęs, anot jo, patenkinamai (mes turbūt pasakytume "labai gerai").

Kas pažįsta Joną Zinką, tas jį prisimena kaip ramų, sąžiningą, kruopštų ir teisių tautietį. Jis, nors ir mažo ūgio, bet dvasiniai tvirtas, kaip tas legendinis ažuolas. Jo balsas visuomenėje nebuvo "balsas tyruose", nebuvo garsus, bet tartas žodis – svarus. Klausimų sprendimą jis linkęs pateikti apgalvotai, sąmoningai. Nebuvo "karštakošis", tad ir savo būseną nėra niekuomet ką nors užgavęs. Taikus – taigi nestebėtina, kad buvo paskirtas "taikos teisėju" (Justice of the Peace), o ir bendruomenėje praleido keletą metų Garbės Teismo pirmininku. Savo pareigą jis laikė paslaugas kitiems, niekuomet neieškodamas naudos sau.

Netekęs gyvenimo draugės, nepalūžo lyg ažuolas vėtrų griauamas, gal tik palinko šiek tiek kaip berzelis svyrūnėlis – tiek iš sielvarto ir gal tiek pat amželio slegiamas (juk dar neišrasti nuolatinės jaunystės elektryrai!)

Joninių naktį rastas paparčio žiedas – tai daugumai tik mitas. Mūsų bendruomenei, tačiau, reikia būti dėkingai seniesiems Zinkams, kurie suradę tą paparčio žiedą, savo sūnų Joną, nepaslėpė jo nerandamon vieton, bet pasidalino su mumis. Jonui, bent dalinai, pasitraukus truputėlį į šalį iš visuomeninio gyvenimo liks tuštuma, kurią sunku bus užpildyti.

Jubiliatui ta proga galima tikrai pagarbiai tarti ačiū ir palinkėti ILGIAUSIŲ METŲ!!!

Teodoras J. Rotcas

įsipareigojimus, kasininkas pakviečia esamą Revizijos Komisiją patikrinti kasos knygą. Jie surašo veiklos uždaramąjį patikrinimo aktą kasos knygoje.

Po Valdybos pasiūlymo ir diskusijų, pirmiausiai pasiūlyta slaptu balsavimu išspręsti: veikti ar uždaryti pagal pasiūlymą.

Balsavimas praėjo sklandžiai, balsus suskaičiavo Revizijos Komisija ir pranešė, kad didelė dauguma nubalsavo veiklą užbaigti. Išsprendus patį svarbiausią klausimą, Valdybos pasiūlymą liko tik įvykdyti. Susirinkimas padarė pataisą, kas liečia likusius pinigus. Slaptu balsavimu dauguma pasisakė, kad gaunamos palūkanos pirmoje eilėje eiti Geelong'o liet. jaunimo organizacijoms, o joms užsidarius, pereiti Australijos lietuvių jaunimui. Nepritarta siuntimui į Lietuvą abejojant, ar našlaičiai jų sulauks.

Nukelta į 7 psl.

Lietuva iš arti

Bronius Žalys

LAIŠKAI IŠ VILNIAUS

Vilniuje jau vasara!

▼ Jau birželio pradžią! Kai rašau šį reportažą, Vilniuje apniūkusi diena, berods 23 laipsniai šilumos. Taigi, karščiu skūstis negalima. Tik tiek, kad šiomet vasara labai ankstyva, bent taip tvirtina žmona – mat bijūnai turi pražysti apie birželio vidurį, o jie tai padarė gegužės paskutinėm dienom!.. Vasaros pradžia sausoka, ko gero lietus prapliups per šienapjūtę!...

Nežiūrint vienu sunkiausių ekonominių metų Lietuvoje, specialistai sako, kad jau lyg ir pradėdame kilti iš šios klampynės. Sostinėje statomi nauji namai, didžiulės parduotuvės, pradėta atstatyti buv. Vilniaus Žemutinė pilis, Karaliaus Mindaugo tiltas per Nerį ir dar daug kas, lyg to ekonominio nuosmūkio visai nebūtų...

Mažiau pasiturintys vilniečiai (o jų, turbūt, dauguma), užrakinę mieste turimus butukus, vyksta į miesto pakraščiuose esančius sklypus, kur ir bus įsikuriama ten esančiuose nameliuose iki vėlyvo rudens. Tik ir čia šiomet ne viskas gerai: jei pernai žmonės nežinojo ką daryti su įvairiausiomis sodų gėrybėmis, tai šiomet šalnos "atsiėmė" savo dalį – vaisių, bent vilniečiai, neturės!... Žinoma, mažą dalelę "elito", t.y. valdžios, finansų, biznio žmonės, vasarą praleis kur nors "Barbaru" ar Kanarų salose bei kitose garsiose turistinėse vietose. Bet čia jau nieko nepadarysi: jei žinai, kaip "padaryti" litą – gerai gyvensi ir Lietuvoje!

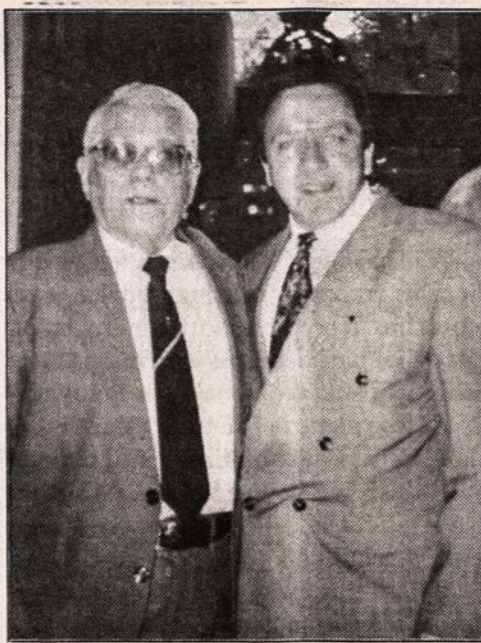
▼ Pavasario pabaigos žymiausias įvykis – gegužės gale vykęs 38-sis "Poezijos pavasaris", pasibaigęs gegužės 26 d. Vilniaus universiteto Sarbjevių kiemelyje.

Po trumpo įvado, švantė pradėta paties poetų poeto – Kazio Bradūno, gegužės 24 d. vainikuoto Kaune, eilėraščių skaitymu. Laureato titulas jam suteiktas už paskutinį jo poezijos dvitomį "Sutelktinė"

"Poezijos pavasario" dalyviai – poetai-poetės ir pilnutėlis Sarbjevių kiemas mėgstančių eiliuotą žodį (tarp kurių buvo ir gražus būrys atvykusių iš kitur: Anglijos, Čekijos, Islandijos, Latvijos, Lenkijos, Norvegijos, Prancūzijos, Slovėnijos, Suomijos...). Jie porą valandų klausėsi deklamatorių, pristatančių savo kūrybą.

Popietę pravedė Lietuvos Rašytojų Sąjungos pirm. Valentinas Sventickas, talkinamas poetės-aktorės Birutės Marcinkevičiūtės. Australijos lietuvių atstovavo vienintelė sydnėjiškė Aldona Veščiuaitė, bet ir ji, persišaldžiusi laike "Poezijos pavasario" išvykų, nieko neskaitė. Nieko neskaičiau ir aš – darausi senas ir nerangus!...

▼ Gegužės 31 d., pakviesti jau iš anksčiau pažįstamo operos solisto-muziko Vytauto Kurnicko, dalyvavome jo naujos dainų knygos, pavadintos "Gimtinė" vardu, pristatyme. Gal apie tai ir nebūčiau rašęs, bet kai joje atspausdinta ir "australiokų" rašytojų eilėraščių, paverstų dainomis, – neiškenčiu. Taigi, knygoje trys Juozo Almio Jūragio eilėraščiai ("Pilna tėvynė dovanų", "Nudžiūvusi rūta" ir "Balti drugeliai"), trys – Vinco Kazoko ("Žiema", "Debesys" ir "Mylimieji") ir vienas – Broniaus Žalio ("Joninių naktis"). Visų 33-jų knygoje pristatytų dainų muzika – Vytauto Kurnicko. Dalis šių dainų buvo dainuojamos vakaro metu paties solisto V.Kurnicko ir koncertmeisterių – Irenos Čiurilaitės,

Poetas Bronius Žalys ir dainininkas-kompozitorius Vytautas Kurnickas.

Gražinos Zalatorienės ir Lietuvos muzikos akademijos doc. Jolantos Čiurilaitės dainavimo klasės 5-kių studenčių-dainininkių. Žinoma, neapsieita ir be muzikologų ta proga tartų žodžių.

▼ Į Vilniaus Arkikatedros varpinę ką tik sukelti šeši, Vokietijos kardinolo Joachimo Meisnerio dovanoti varpai, išėjus iš varpinės bokšto anksčiau ten buvusius 22 varpus ir varpelius. Naujieji varpai gavo ir atitinkamus vardus: didžiausias (2600kg) pavadintas "Joachimu" – kardinolo vardu, jo dosnumui įamžinti. Kiti varpai pavadinti šv. Kazimiero – Vilniaus globėjo – vardu (1505 kg.), šv. Stanislovo – Vilniaus Arkikatedros globėjo – vardu (šiek tiek mažesnis už "Kazimierą"), 4-sis pagal dydį (725 kg.) pavadintas šv. Elenos (Helena) vardu, 5-sis (644 kg.) gavo Anos – šv. Mergelės Marijos motinos, šv. Onos garbei, ir 6-sis (464 kg.) įamžins palaimintą Jurgį Ma-

tulaitį. Anksčiau čia buvęs 21 varpas, kurių keturi svėrė po 2 tonas, bus atiduoti kitoms bažnyčioms. Naujieji varpai kelias dienas stovėjo netoli Arkikatedros varpinės. Juos lankė vilniečiai, padainuodami jiems dainų, kažkas juos buvo vainikavęs girliandomis...

▼ Prie pat Vilniaus Arkikatedros vyksta ir kiti darbai: iš užmaršties prikeliami, pradedami atstatyti buvę Žemėsios pilies Vokdovų rūmai, kurių atstatymas turėtų būti atliktas iki 2009-jų metų.

Smarkų iššūkį atstatyti senuosius Valdovų rūmus 2000-siais padarė ir Pasaulio Lietuvių Seimas. Atstatymo projektą ypač remia dabartinė Lietuvos valdžia. Tikimės, kad atstatytieji rūmai neužilgo švytės šalia Arkikatedros, primindami ne tik saviems, bet ir svetimiems didingą Lietuvos praeitį.

▼ Lietuviai, sugrįžę į tėvynę, yra susibūrę į savo klubą, kuriam priklauso JAV, Kanados, Australijos (gal ir kitų kraštų) tautiečiai. Ypač aktyvūs grįžę Amerikos lietuviai. Australijos lietuvių sekcijai vadovauja buv. "Mūsų Pastogės" redaktorius Vincas Augustinavičius. Australiokų klube paskutinis susirinkimas įvyko š.m. birželio 1 d. Vilniaus senamiestyje. Jo metu vyko pranešimai apie neįgalius vaikus bei kitus klubo reikalus, taip pat susipažinta su pirmą kartą apsilankiusiais.

▼ Adelaidiškė, rašytoja-visuomenininkė Bronė Mockūnienė (paskutinius kelis metus gyvenusi Canberroje), gal viena iš vėliausių reemigrantų, įsikūrusi Vilniaus Žvėryno rajone, baigia tvarkyti savo naująją rezidenciją. Retkarčiais susitinka su Vilniaus australiokais, kai drauge prisimena, kaip ten buvo "senais, gerais laikais" Adelaidėje, Canberroje, Sydnėje...

Tai tiek šiuo kartu!... Geriausių vasariškų linkėjimų visiems MP skaitytojams, bendradarbiams bei talkininkams, o ypač Redakciniam-Administraciniam kolektyvui!... **Bronius Žalys, Vilnius**

Kieno namai vertingiausi?

Užsienio svečių Lietuvoje stebina ir toks kontrastas: krašto ekonomika yra silpna ir tūkstančiai lietuvių "bėga į užsienius", ieškodami duonos. Bet vienur kitur ištisi miestų plotai puikuojasi šauniais ir moderniais namais. Vadinas, jų savininkams gyventi nėra sunku. Kas jie ir kokia tokių namų vertė? – apie šią temą rašo garsėjantis "Veido" žurnalistas Gintaras Serafinas.

Red.

"Veidas", pasitelkęs daugybę ekspertų, sugrupavo brangiausius Lietuvoje privačius gyvenamuosius namus ir jų savininkus. Derėtų paaiškinti, kad yra savininkų, kurie skirtingų miestų centruose ar senamiestyje turi didelius kelių aukštų pastatus, tačiau jie neįtraukti į lentelę, nes buvo reitinguoti būstai. Brangiausi namai buvo rinkti dešimtyje didžiausių Lietuvos miestų, taip pat Palangoje ir Trakuose. Šiais metais ir rajonais apsiribojome todėl, kad čia brangiausia žemė ir vien ji gerokai padidina namo kainą. Tarkime, Vilniaus Žvėryno mikrorajone ar Turniške žemės aras gali kainuoti iki 11 000 JAV dolerių. Visai gali būti, kad kai kurių lentelėje paminėtų namų savininkai pasipiktins išvydę savo namų kainą. Tačiau mes skelbiame nekilnojamojo turto ekspertų pateiktus vertinimus – numanomą rinkos vertę, t.y. už kiek tuos namus pavyktų parduoti.

Žinoma, kad Antanas Bosas į savo apartamentus Palangoje investavo daugiau nei milijoną dolerių, gal net pusantro, tačiau jei šį statinį reikėtų parduoti, nekilnojamojo turto ekspertų teigimu, jis tegautų 0.5 milijono JAV dolerių. Panašiai atsitiktų ir su Viktoro Uspaskich namu Kėdainiuose. Nors šis Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas už neperšaujamus savo namo langus ir išpūdingą įrangą paklojo pasakiškus pinigus, jei susirengtų savo namą parduoti, tegautų 150 000 dolerių, na, gal šiek tiek daugiau. Taip yra todėl, kad namas stovi Kėdainiuose, jei būtų Vilniuje – kainą padidėtų keliskart.

Vieno brangiausių Kauno namų savininkas Julius Urbaitis teigia žinąs ne vieną verslininką, kuris į savo namą "sukišo" 300 - 400 000 JAV dolerių, tačiau, prireikus pinigų ir apsisprendus namą parduoti, jie geriausiai atveju gaudavo 150 000 dolerių. "Tiesą sakant, ir mano paties namas – amžinas pinigų rijikas. Vien tvora kainuoja tiek, kiek kai kurie namai, daug pinigų ir energijos skiriu teritorijai aplink namą apželdinti. Esu įsigijęs daugybę retų vertingų augalų, kainuojančių po kelių tūkstančių dolerių. Man net Botanikos sodas pavydų, tačiau jei namą reikėtų parduoti, joks pirkėjas man neduotų tiek, kiek investavau," – dėsto J. Urbaitis.

Taigi mūsų dešimtuose rašoma kainą, kurią savininkas, manome, gautų už savo namą. Beje, brangiausi namai Lietuvoje šalia brangiausių pasaulyje tikrai neatrodytų kaip lūšnos ar pavėsinės.

Sudarinėjant brangiausių namų ir jų savininkų sąrašą, išryškėjo kiekvieno miesto bei rajono ypatumai. Tarkime, sostinėje brangiausių namų savininkai yra šiek tiek atviresni, jie neturi keistų baimių. Amerikietis biznierių Juozas Kazickas, kuris daug laiko praleidžia Lietuvoje, žiniasklaidai apie savo apartamentus pasakojo gan atvirai.

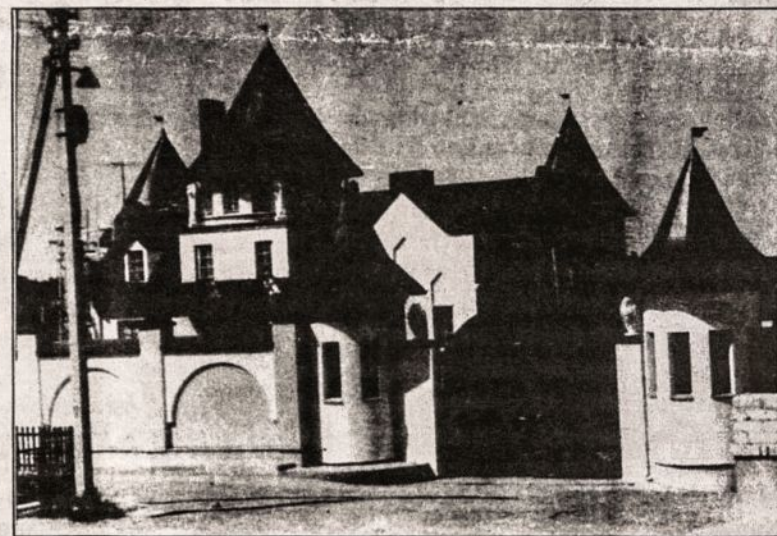
Apsilankę komersanto Beno Gudelio valdose, šeimininką radome belastantį augalus. Išgirdęs apie "Veido" sudarinėjimą brangiausių namų sąrašą, jis sutiko papasakoti apie savo būstą ir leido jį fotografuoti. B. Gudelis neslepia, kad pasistatė tokį namą, kokio norėjo, ir tokiame sklype, apie kurį svajojo. Ir iš tikrųjų Vilniuje sunku būtų rasti namą, iš kurio atsivertų toks vaiz-

das, kokį pro savo kambario langus mato B. Gudelis. "Ieškojau tokios vietos, kuri turėtų gerą aurą ir į kurią grįžęs galėčiau pailsėti. Anksčiau čia stovėjo medinė trobelė, mes ją nuvertėme, pastatėme amerikietiško stiliaus namą", – pasakoja šeimininkas ir priduria, kad namą statė jau iš anksto žinodamas, kad miegamasis bus vakaruose, virtuvė ir valgomasis – rytuose, kiti kambariai išdėstyti irgi pagal rytiečių būsto kūrimo filosofiją.

Tuo tarpu kituose miestuose didžiuliais brangiais namais neįprasta. Tarkime, Panevėžyje ar Mažeikiuose savininkai labai nenoriai pasakoja apie savo būstus. Labai keista, tačiau net ir nekilnojamojo turto ekspertai apsėsti nesuprantamos baimės – dauguma jų niekaip neišdrįso įvardyti prabangiausių namų savininkų.

Susidarė vaizdas, kad dauguma panevėžiečių bijo net savo pačių šešėlio. Beje, Panevėžys turi dar vieną savitumą – brangiausių namų savininkai čia ne turtingiausi ir žinomiausi verslininkai, o paslaptingos būtybės, kurių dauguma namus statėsi svetimu vardu.

Prie poros namų mūsų lentelėje pažymėta, kad jų rinkos vertė nenusakoma. Na, bent jau ekspertai nesugebėjo nustatyti. Panagrinėjome Henriko Daktaro rūmus. Nors jie šiek tiek primena "naujųjų" rusų pilis ir į šiuos statinius investuota milžiniška pinigų suma, jų rinkos vertę nustatyti sunku, nes neaišku, ar juos kas nors apskritai pirkty, nebent jie būtų pardavinėjami dalimis gru-

Henriko Daktaro namas Kaune.

pei žmonių. Apskritai paanalizavus branguosius namus galima daryti vieną išvadą – brangus namas nebūtinai yra didelis namas. Greičiau priešingai – 1000 kvadratinų metrų viršijantys būstai dažniausiai būna mažai vertingi. Beje, atrodo, lietuviai tai suprato – jau ir jie įsisąmonino, kad namo vertei didžiausios įtakos turi trys veiksniai – vieta, vieta ir dar kartą vieta. Be vietos, dėmesys dar kreipiamas ir į tai, ar namo architektūra skoninga ir ar būstas jaukus. Auksinės durų rankenos, marmuras bei prabangūs baseinai namo rinkos vertės praktiškai nepadidina.

Vertingiausių namų savininkai (namo vertė JAV \$)

Vilniuje: Juozas Kazickas (3.5 mln.), Benas Gudelis (2.8 mln.), Šarūnas Marčiulionis (2 mln.), Piotras Mančakas (1.2 mln.), Lai-mutis Pinkevičius (1 mln.).

Kaune: Bronislovas Lubys, Arvydas Saponis, Julius Urbaitis, Arūnas Martinkevičius, Henrikas Daktaras.

Klaipėdoje: Martinas Gusiatis, a.a. Gediminas Karpys, Konstantinas Kovalis, Euralijus Žukauskas, Arsenijus Bičas.

Aliutės kampelis

Valdovų dovanos

Įdomu, kokias dovanas viduramžiais valdovai dovanojo vieni kitiems? Vyno butelio juk nesinešdavo. O gal? Štai keletas pavyzdžių iš Vytauto Didžiojo laiško didžiajam Ordino Magistrui (1409 m.): "Išskirtinai, mielas Pone Magistre, kaip Jūs pageidavote, mes siunčiame Jums baltą vanagą ir su juo 4 sakalus, du – nuo mūsų ir du – nuo mūsų namų ponios".

Marienburgio pilies sąskaitų knygoje užrašyta, kad 1408 m. bal. 11 d. Marienburgio pilies išdininkas muzikos instrumentų meistras "išmokėjo 6 markes už klavikordą ir portatyvą, kuriuos mūsų Hochmeisteris siunčia kunigaikščio Vytauto žmonai Onai".

Iš Ordino Magistro laiško Vytautui (1421 m.): "Jūsų didžiagalybė mums rašo apie liliputą, kurį mielai lieptumėte mums atsiųsti, jei mes to pageidautume. Mielas pone, mums yra pasakyta, kad šiuo metu pas Jus yra doras liliputas, kuris šiuo metu gali joti, apie tą Jūs galvojate ar ne? Tačiau ką Jūsų šviesybė mums atsiųs, tas bus mielai priimta ir padėkota".

Ordino Magistras dėkoja Vytautui (1422 m.): "Šviesiausias kunigaikšti ir didžiai galingas išskirtinis Pone! Mes dėkojame Jūsų šviesybei už geradarystę, kurią mums padarėte atsiųsdami du tarnus liliputus; jie mus pasiekė žvalūs ir laiku, jie yra priimti su mūsų dėkingumu ir mes mielai norėtume atsilyginti..."

Matyt atsidėkodamas Ordino Magistras nusiuntė Vytauto žmonai Julijonai Reino vyno, už kurį Julijona dėkoja ir prideda: "Mes taip pat šiuokart siunčiame Jums aukštą kepurę ir porą pirštinių – ne kaip dovaną, bet kaip prisiminimą".

Ne visos dovanos elgėsi, kaip joms buvo įsakyta. Iš Marienburgio sąskaitų knygos matyti, kad 1427 m. Magistras Vytautui perleido savo rūmų juokdary vardu Hene. Vytautas Magistrui rašo: "Garbingasis mielas pone Magistre! Teikitės žinoti, kad riteris Henė atvyko pasipūtęs, norėjo būti labai sąmojingas ir, kadangi mes jį pakėlėme į riterius, nebenorėjo juokdariškai kvailioti. Taigi jis numetė savo juokdario švarką iki tol, kol mes jam lazda pagrasinome taip, kad jį prieš jo skruostą sulinko; jis vėl taptų apdovanotas lazda, jeigu nenorėtų kvailioti: tektų jam pliekti per žandą, kad persikreiptų, tada trenkti iš kitos pusės, kad atsileistų. Ir šitaip jam teko du kartus suduoti, kol pagaliau susiprato ir ėmė juokdariškai elgtis. Mes liepėme pasiūdinti jam kitą juokdario švarką su ausimis, kišenėmis, klostėmis ir t.t."

5 Parodos populiarumui kylant, tos eilės vis ilgėjo. Žmonės pradėjo stoti į eilę 5-6 val. ryto. Su laiku eilės pradėjo megztis apie vidurnaktį. Pagaliau žmonės jau iš vakaro įsitaisė kėdės, atsinešė net miegmaišius, užkandžius bei termosus karšto gėrimo ir laukė visą naktį (šitai parodo, kad australai su ne mažesniu fanatiškumu seka tiek kultūrą, tiek ir futbolo finalų rungtynes. Vilties Australijoj tebėra!!!). Mat bilietus oficialiai pradėdavo dalinti 8 val. ryto ir iki 9-10 val. tos dienos bilietų (o tuo pačiu ir lankytojų) kvota jau būdavo užpildyta!!!

Tokio azartiško visuomenės susidomėjimo pasekmėje Tautinė Biblioteka palaipsniui pratęsė ir parodos atidarymo valandas nuo "normalių" 9-5 val. iki nuo 6.30 val. ryto iki 5 val. ryto! (prieš parodos termino galą). Reikia pastebėti, kad daug kas (įskaitant šio straipsnio autorių) tikėjosi, kad pasibaigus mokyklų atostogoms, lankytojų eilės sumažės ir bus lengviau patekti į parodą. Įvyko kaip tik priešingai!

Taip pat girdėjosi nemažai anekdotų, kad entuziastai, atvykę iš kitų valstijų ir miestų (mat ši paroda buvo surengta tik Canberroje), tikėdamiesi gauti įėjimo teises tai pačią dieną, turėjo grįžti namo, pakirsti nusivylimo emocijų.

Ar buvo susidariusi "juodoji rinka" bilietams, neteko girdėti. Gal tik "kultūringi žmonės" lankė? Šio straipsnio autorius su žmona pateko į parodą pačią paskutinę savaitę. Eilėje laukti bilietų nereikėjo: laimingas, visiškai pripuolamas užsikimas į Tautinę Biblioteką vieną popietę "dėl visa ko", stebuklingai užtikrino bilietus 2.30 val. sekančios dienos ryte. Matyt ne pats populiariausias laikas net tarp entuziastų!

Nakties tamsumo, jausdami savotišką nerealumą, nuvykom į Tautinę Biblioteką. Ir jokių būdu nesigailėjom! Paroda puikavosi nuostabiomis, neregėtom brangenybėmis. Autoriaus atmintį, žavesį galima buvo lyginti su Tutenkhamon'o kapo brangenybių stulbinančia paroda, matyta Amerikoje. Panašiai, nors mažesniu mastu, prieš kelis metus žavėjo Book of Kells paroda Australijos Tautinėje Galerijoje.

Tarp virš 140 eksponatų, surinktų iš viso pasaulio bibliotekų (aukšta garbė ir šlovė rengėjams!) dėmesį patraukė: tarp prieš Kristaus laikų brangenybių – ištrauka iš Egipto Faraonų Book of the Dead; fragmentas Dead Sea Scrolls; Babylon'o Karaliaus Nebuchadnezzar įstatymai įspausti "cuneiform" raštu į molinį cilindą.

Tarp brangenybių iš pirmojo tūkstantmečio ir antrojo tūkstantmečio

pirmosios pusės: mažiausia knyga – nepilnai centimetro dydžio su malda Tėve Mūsų, įrašyta septyniomis kalbomis; vienuolikto šimtmečio Koran'as iš Pakistano; iš Indonezijos – maldaknygė, rašyta ant palmės lapų ir surišta, kad atsidarytų kaip "venecinė užuolaida"; iš ankstyvųjų krikščionių veiklos – visa eilė puikiai iliustruotų (iliuminuotų) šventų knygų (pvz. kelios versijos Book of Hours).

Straipsnio autorių labai sužavėjo – vos ne iki kriminalio polinkio pavogti – dvi, maždaug, 15 cm kvadrato matų iliustracijos; tokios dailios, spalvos tokios ryškios, o detalės pieštos stulbinančiu kruopštumu, gal tik su vienu plauku! Gryni meniški šedevrai!

Iš vėlesnių laikų – pirmoji spausdinta knyga Gutenbergo Biblija; Liuterio proklamacijos; kompozitorių Mozart'o Requiem ir Beethoven'o Devintos Simfonijos gaidų originalai; rašytojų Charles Dickens ir Emily Bronte knygų rankraščiai (teko šyptelėti, nugirdus praeivio, gal rašytojo komentarą: "Kaip širdžiai gera matyti, kad net garsusis Dickens'as savo rankraščius keisdamas negailestingai braukydavo. Ir dar koks netvarkingas jo raštas! Vos įskaitomas"); mokslininkų Charles Darwin'o ir Albert Einstein'o rankraščiai.

Iš Australijai reikšmingų eksponatų: Matthew Flinders kartografo pieštas Australijos žemėlapis; Ned Kelly vie nintelis išlikęs laiškas; laivo "Bounty" kapitono William Bligh tiesiog apšėstai kruopštus jo įgulos sukilėlių ypatybių aprašymas, kad, jei kiltų teismas, visos detalės būtų užfiksuotos (pvz., apie sukilėlių vadą Fletcher Christian šalia amžiaus, ūgio, plaukų spalvos bei kitos fizinės atributikos paminėta, kad jis nepaprastai prakaituodavo taip, kad jo paliestas popierius įamžindavo jo šlapių pirštų antspaudus!).

Dar daug daug kitų nuostabių eksponatų žavėjo lankytojus taip, kad praėjus dviem su puse valandos ir gavus išėjimą, kad Bibliotekos parodos salė už pusvalandžio, t.y. 5 val. ryto užsidarys, o 6.30 val. ryto vėl atsidarys! – dar kartą reikėjo pereiti brangenybes, idėmiau praleidžiant minutę, kitą prie idomiausių, labiausiai žavinčių eksponatų.

Išėjus iš salės, mašiną pasiekėm praeidami pro eilę entuziastų, kantriai laukiančių sekančios dienos bilietų laidos.

Neužilgo prašvito diena. Saulėtekio nuostabus grožis kukliai priminė, kad žmogaus vaizduotė vis tik privalo lenktis Dievo kasdieniniams darbams.

Dr. Antanas Stepanas AM

Pasaulio didžiųjų bibliotekų brangenybės (Treasures of the World's Great Libraries): Paroda Australijos Tautinėje Bibliotekoje, Canberroje

Prieš kelias savaites, paskaitęs Antano Laukaičio užuominą ir nusistebėjimą apie šią parodą (MP Nr.16, 2002.04.22, psl. 6) pagalvojau, kad būtų naudinga "Mūsų Pastogės" skaitytojus plačiau supažindinti su tikrai nuostabia ekspozicija, kuri šių metų pradžioje vyko Australijos Tautinėje Bibliotekoje (Australian National Library) Canberroje.

Teisingai Antanas minėjo, kad žmonės kantriai stovėjo eilėse ir bibliotekos darbo valandos buvo pratęstos, kad

galėtų priimti kuo daugiau lankytojų. Tačiau, buvo daug įdomybių. Kai Australijos Tautinė Biblioteka patyrė nepaprastą žmonių susidomėjimą šia paroda, greitai nustatė, kad įėjimą reikia kontroliuoti, išdalinant (veltui) bilietus pagal griežtą numeracinę ir tikslią laiko tvarką. Problema ta, kad ekspozicijos salė maža, talpinanti gal 100 žmonių vienu metu, o visus eksponatus peržiūrėti net su vidutinišku išsamumu, trunka maždaug 2 val. Taigi, žmonės laukė, norėdami gauti įėjimo bilietus.

Pijūso Dulkelės nuotyčiai

Jo įprastoj karčiamejoje, Pijus tik trumpam užėjęs, Laikė "skūnerį" rankoje, Kai mandagiai prie jo priėjęs, Žmogus sako: "Turim puotą, Prašom mus fotografuoti!"

Pijus nemažai žinojo, Foto optikos šakoje, Jis paėmęs aparatą, Ėjo blykčiodams į ratą, Kad paveikslą padarytą, Solenizantė būtų matyti!

Už gražų pasielgimą, Pijų tie meilūs sveteliai, Prie senutės pasodino; Po poros "čerku" Dulkelei, Viskas ėmė virsti į rūką, Lyg per greitai "filma trūko"!

Rytą akis pramerkę Pijus, Solenizantės kambaryje, Galvoj duria lyg su yla, (Ką jie vakar jam ten pylė?). Burnoj dega – trūksta oro, Ko ta senė iš jo nori?

Stasio Montvido eilės ir piešiniai

Mūsų Pastogė Nr. 25, 2002.06.24, psl. 5

SPORTAS

Ginčas dėl suimto latvių sportininko

Donatas Stravinskas, "L.r."

"Buvau apstulbęs. Šoko būsenos. Mano motina taip pat negalėjo atsitokėti", - sakė garsus Latvijos dviratininkas Juris Silovs, paklaustas apie Lietuvoje jam paskirtą bausmę. Kauno apygardos teismas pripažino J.Silovs kaltu dėl kontrabandos stambiu mastu ir paskyrė 5 metų laisvės atėmimo bausmę. Latvijos sportininkas, kuris dalyvavo 1996-ųjų Atlantos olimpinėje žaidynėse, buvo nuteistas už tai, kad Kalvarijos pasienio poste nedeklaravo įvairios valiutos, kurios vertė – daugiau kaip 265 000 litų. Nepaslėptus pinigus J.Silovs su pažįstamu vežė 2 automobiliais.

Praėjusį rudenį J.Silovs iš vieno Belgijos banko paėmė 140 000 Vokietijos markių. Tai buvo atlyginimas iš Prancūzijos dviračių sporto klubo "Cofidis", kuriam šis sportininkas atstovavo. Latvis nutarė pinigų nesiųsti ir taip išvengti 2% mokesčių, o pats juos parsivežti. Šio dviratininko veiksmus kaip kontrabandą įvertinę mūsų šalies teismai dar nutarė konfiskuoti visą legaliai latvio uždirbtą atlyginimą, abu automobilius bei paskyrė baudą. Šiuo metu J.Silovs atlieka teismo skirtą bausmę Pravieniškių sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje.

Papasakokite, kas atsitiko Lietuvos pasienyje ir kodėl nedeklaravote pinigų?

"Pervaziavome pusę Europos, ir jokių problemų nebuvo. Iš kur aš galėjau žinoti, ką pagal Lietuvos įstatymus reikia pasienyje deklaruoti, o ko nereikia. Lietuvos muitinės pareigūnai nė karto nepaaiškino, kad pagal nustatytą tvarką turėjau deklaruoti pinigus ar prekes, jei jų vertė didesnė nei 10 000 litų", - pasakojo Juris Silovs.

"Nei aš slėpiau tuos pinigus, nei turė-

Juris Silovs dabar yra Pravieniškių kolonijos gyventojas.

jau tokių ketinimų. Pinigai buvo padėti mašinos bagažinėje ir salone esančioje daiktų dėtuve. Jei būčiau norėjęs pervežti kontrabandą, kaip mane apkaltino, būčiau viską sukėjęs į slėptuves. Aš vos iš proto neišėjau. Atėmė visus prakaitu uždirbtus pinigus, apkaltino kontrabanda ir dar davė penkerius metus. Dar kažką galėčiau suprasti, jei būtų įtarta, kad mano vežti pinigai – nešvarūs. Tačiau juk visi mokesčiai užsienyje buvo sumokėti, pinigai buvo visiškai legalūs. Tai patvirtina ir dokumentai. Visoje savo istorijoje nemačiau logikos ir nuo pat pradžių nelaikau savęs kaltu. Aš manau, jog vien dėl to, kad muitininkai neatliko savo pareigų ir nedirbo pagal nustatytas instrukcijas, aš dabar turiu sėdėti už grotų. Tikiuosi, jog blogiausiu atveju teismas paskirs baudą ir ši istorija pasibaigs. Lietuvai juk nepadariau jokios žalos. Pasienyje deklaravus pinigus, už juos neimamas maitos mokesčio. Ir visiškai nesitikėjau, kad teismo sa-

TRUMPAI:

● Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD) posėdžiavusi Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) Drausmės komisija nusprendė olimpiniam čempionui disko metikui Romui Ubartui laikinai uždrausti dalyvauti sportinėje veikloje. Romas Ubartas įtariamas vartojęs draudžiamą preparatą bolde-noną. Teigiami buvo abu iš sportininko kovo mėnesį treniruočių metu JAV paimto mėginio testai. Gegužės viduryje, paties R.Ubarto prašymu ir tarpininkaujant LLAF, buvo paimti du papildomi mėginiai. Pakartotinių tyrimų rezultatai dar nėra žinomi. Pats R.Ubartas teigia, kad jis jokių draudžiamų preparatų nevartojo. "Mano sąžinė švari, nežiūrint į tai, kokie bus galutiniai sprendimai", - pažymėjo sportininkas.

● Olimpinių čempiono Valdemaro Novickio vadovaujama Lietuvos kariuomenės rankinio rinktinė birželio 15 d.

lėję mane suims. Kaip stovėjau su švarku ir kaklaraiščiu, taip policija iš salės ir išvedė", - aiškino Juris Silovs.

Latvis sportininkas jau kreipėsi į Lietuvos Apeliacinį teismą. Aštri reakcija, kad teismo nusprendis esąs absurdiškas, kilo ne tik Latvijos, bet ir Lietuvos spaudoje. Latvijoje jau net raginama boikotuoti lietuviškas prekes.

Vėliausiomis žiniomis, Prezidentas Valdas Adamkus pasiryžęs suteikti malonę šiam pasaulinio masto Latvijos dviratininkui Juri Silovs, jeigu jis to paprašytų. Tokią Prezidento nuomonę žurnalistams perteikė jo atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė. Ji patvirtino, kad V.Adamkus yra gavęs daug Latvijos ir Lietuvos piliečių laiškų, kuriuose reiškiamas susirūpinimas dėl J.Silovs suėmimo.

Elektrėnuose pradėjo pasaulio kariškių rankinio čempionato kovas, kuriose dalyvavo 11 šalių ekipos. Tarp jų – 2001 m. čempionato nugalėtojai Sirijos rankininkai bei prizinininkai – Pietų Korėjos ir Vokietijos sportininkai. Pasaulio kariškių rankinio čempionatas – pirmasis tokio aukšto lygio vienos iš trijų didžiausių planetos sporto organizacijų, Tarpautinės kariškių sporto tarybos, renginys Lietuvoje. Pernai Sirijoje įvykusiame 13-ajame pasaulio čempionate Lietuvos rankininkai užėmė 5-ąją vietą.

● Europos čempionato bronzą iš Budapešte (Vengrija) vykusių žemyno pirmenybių parsivežė Lietuvos kiokušin karatė kovotoja Sandra Stanevičiūtė. Vienintelį apdovanojimą Lietuvai iškovojusią sportininkę tikrai pusfinalio kovoje sustabdė planetos čempionė iš Vengrijos Veronika Szovetes. Karatė rungtyje į finalą pateko ir 8-ąją vietą užėmė 26 metų kaunietis Raimundas Paškauskas.

Iš viso Budapešte kovojo 116 karatistų iš 21 valstybės. Kitų metų Europos pirmenybės, kuriose bus dalijami keliai lapai į pasaulio čempionatą, Budapešte buvo patikėtos rengti Lietuvai.

● Prieš penkerius metus atgaivintos populiaros Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos (SELL) studentų žaidynės pradėjo antrąjį gyvavimo etapą. Neseniai jos buvo sugrįžusios į Tartu miestą (Estija), kur įvyko ketvirtosios šio Europos regiono akademinio jaunimo žaidynės po Baltijos šalių nepriklausomybės atkūrimo. Čia 10 sporto šakų varžybose rungtyniavo 10 valstybių pasiuntiniai. Trylikos aukštųjų mokyklų auklėtiniai atstovavo Lietuvai. Žaidynių rekordininkais tapo Šiaulių universiteto krepšininkai, laimėję čempionų aukso medalius ketvirtą kartą. Iš viso šiauliečiai iškovojo 4 medalius, o LKKA studentai pelnė daugiausia apdovanojimų (18) iš mūsiškių. KTU sportininkai parsivežė 10, VPU – 7 medalius.

Antanas Smetona

Paskutinės nepriklausomybės dienos

Tęsinys, pradžia MP Nr. 24

Molotovo kalba buvusi labai nekultūringa, žvėriškai žiauri. Kalbėdamas svaigęs visokiais grasinimais Lietuvai. Sovietai, girdi, daro lietuvišką, o Lietuva antisovietiską politiką. Ji neparodžiusi jokio džiaugsmo, jokios padėkos už Vilniaus grąžinimą. Sovietams kariaunant su Suomija, lietuviai, ypatingai jų spauda, reikšę simpatijas suomiams. Gen. Raštikis buvęs vienintelis aukštasis pareigomis, kuris nuoširdžiai palankus Sovietams, bet dėl to palankumo ir šis esąs paleistas iš kar. vado pareigų atsargon. Pirm. Merkys kelis kartus buvęs Molotovo kviečiamas į save, buvo baramas ir koneveikiamas, tačiau negavęs iš jo jokių suformuluotų reikalavimų Lietuvai. Tokie reikalavimai, baigė p. Merkys pranešimą, galį būti įteikti per min. Urbšį, palikusį dar Maskvoje. Beje, Molotovas ypatingai nirtęs, jog Lietuvos spauda nu-teikianti visuomenę labai nedraugingai Sovietų atžvilgiu. Bent pusę valandos plū-dęs pirmininką dėl XX Amžiaus karikatūros, pajuokiančios lietuvius, garbinančius bolševizmą.

Išklausę pirm. Merkio pranešimo, posėdžio dalyviai kone visi buvo nuomonės, kad reikia laukti žinių iš Urbšio, nors visiems buvo aišku, jog spėjamieji Maskvos reikalavimai žada labai daug pikto, stačiai baisaus smūgio Lietuvai.

Birželio 13 d.

Mano vardadienis. Atvažiavo mano žmona iš kaimo, iš Užugirio kiemo. Jai pasakiau, jog mums su vaikais, vyriau-

sybei ir daug kam teks, galbūt, netrukus trauktis iš Lietuvos drauge su mūsų kariuomene, priešinantis Maskvos bolševikų smurtui. Taigi, grįžusi ūkin tesusideda reikalingus kelionei daiktus ir laukia iš manęs žinios, kur linkui automobiliui vykti. Pridūriau, gal Smalininkų linkui, nes Žemaičiuose dar nebuvo raudonosios armijos. Būdamas labai pavargęs, įsakiau nieko nepriimti su sveikinimais. Taigi nesutikau priimti ir arkivyskupo Skvirecko, ketinusio ateiti į mane. Jis telegrama pasveikino mane.

Vakar po posėdžio buvau priminęs pirmininkui Merkiui, kad ilsėdamasis apgalvotų projektą, kas darytina šioje, nematyta sunkioje, būklėje. Šiandien laukiau jo vakare ateinant, bet neatėjo. Ir jis Antanas, tai gal norėjo būti namie, kita vertus, nujaučiau jo nesugebėjimą sunkiomis valandomis dairytis ir ką planingo ruošti. Jis tarytum laukė, jog kitas kas už jį padarys, ką jis pats privalėtų daryti. Nesiryžo, svyravo.

Mane pasiekė gandas, jog liaudininkų ir kr. demokratų Ašies žmonės irgi svirstą kavinių pagautą problemą, katriems geriau nusileisti, rusams ar vokiečiams, į katruos geriau šlietis, tarytum nebūtų trečios išeities: Priešintis! Kas žino, gal Ašies nusistatymas nusilenkti rusams bolševikams bus padaręs įtakos ir pirmininkui Merkiui? Ir toji nuodėminga mintis mane vargino.

Birželio mėn. 14 d.

Rodos tarp 11-12 valandos buvo atėjęs į mane Valst. Kontr. K.Šakenis. Jis sakė tik dabar matėsis su adv. Norgelu, kurs

patyręs iš vieno vokiečio (man jo pavardė žinoma), jog netrukus sovietai pastatysią Lietuvoje pasieniuose savo sargybas ir stropiai saugosią sienas. Lietuvos kariuomenė būsianti ardoma, skirstoma ir galiausiai paleista. Tokią žinią išgirdęs, prašiau K.Šakenį kiek galint greičiau ją pranešti min. pirm. Merkiui.

Kaip paskum patyriau, Šakenis niekur negalėjęs jo sumedžioti. Tik apie 22 val. vakare p. Merkys atvyko į mane prezidentūron. Visą dieną sakęsis ilsėjęsis savo ūkyje Lapiuose. Atkartojau jam viską, ką buvau girdėjęs iš p. Šakenio. Buvo pirmininkas labai nusiminęs, apatingas, ir toji žinia, matyt, jam išpūdzio nepadarė. Paklaustas, ar neturi kokių žinių iš p. Urbšio, atsakė neturįs, bet tikintis greitai gauti.

Mum bekalbant iš užs. min. pranešė, rodos p. Turauskas, jog iš p. Natkevičiaus ar iš p. Urbšio tik esąs gautas išpėjimas, kad lauktume šifruotos telegramos, - telegramos iš Maskvos. Joje būsiai išdėstyti Molotovo reikalavimai. Šit jau tarp 23-24 val. Pirm. Merkys prašė mane leidimo sukviesti Ministrų Tarybą prezidentūron naktį apie 3 val., vadinasi, jau birželio 15 d. Ligi to laiko gal jau būsianti sulaukta šifruota laukiamoji telegrama, iš kurios paaiškėsia, ko reikalauja Sovietai. Paaiškėjus teksią vyriausybei pasitarti ir pasakyti kas darytina.

Birželio 15 d.

Ministrai susirinko prezidentūron jau tarp 1-2 val. (naktį). Nebuvo min. gen. Skučo (Merkio pirm. pasiūlytas buvo jau birž. 12 d. atsistatydinęs), nebuvo nė Urbšio (Maskvoje), o min. Galvanauskas kažkodėl neatėjo. Posėdin atvyko valst. kontr. K.Šakenis, kar. vad. Vitkauskas, gen. štabo virš. gen. Pundzevičius ir Min. Tarybos reik. vedėjas Mašalaitis. Dar ne-

baigus šifruoti virš minėtosios telegramos, buvo gautas iš p. Natkevičiaus ar p. Urbšio telefonu pranešimas iš Maskvos. Molotovas reikalavo: 1) gen. Skučą ir dir. Povylaitį atiduoti teismui nubausti, 2) paleisti esamąją Ministrų Tarybą ir sudaryti naują tokią, kokia būtų "priimtina" (patiktų) Sovietams, 3) priimti Lietuvos raudonosios armijos tiek ir tose vietose, kiek ir kur Maskvos bus nurodyta. Mūsų Vyriausybės atsakymas turi būti duotas taip, kad Maskva jį gautų ne vėliau, kaip 9 val. tą pat dieną. Ultimatumas, kuriam svarstyti laiko buvo apie 3 val.

Visi nusiminę, kaip žemę pardavę. Niekam nebuvo noro kalbėti. Rodos, visiems turėjo būti aišku, jog sutikti su tokiais reikalavimais yra lygu atsisądėti Lietuvos suverenumui ir pavirsti bolševikiška provincija. O juk sutartimi Maskva buvo pasižadėjusi gerbti Lietuvos nepriklausomybę, nesikišti nė į jos vidaus tvarką, nė į jos socialinę santvarką, nė į jos šokią ar tokią vidaus politiką. Dabar begėdiškai ji laužo žodį ir smurtu graso.

Kai kiti nerado žodžių, tai man, kaip Resp. Prezidentui, teko prašnekti ir kitus prašnekonti. Priminiau ar prieš savaitę Ministrų Tarybos pareikštą nuomonę: jei rimtas pavojus grėstų Lietuvos suverenumui, tai nieko daugiau neliktų kaip tam grasinimui pasipriešinti dargi ginklu, ir priešinantis trauktis vyriausybei drauge su kariuomene iš savo krašto, kaip pirma buvo kalbėta. Su Maskvos smurtu, sakiau nesutikti, ir jai nebent nusileisti vienur: sudaryti naują Ministrų Tarybą, kuri būtų "priimtina" Sovietams ir Lietuvai. Daugiau nieko!

(Tęsinys kitame MP numeryje)

A+A Petras Burokas

1914.06.21 – 2002.05.23

Gęsta paskutiniai Lietuvos kariuomenės žiburiai. Po ilgos negalios Laureldene Slaugos Namuose gegužės 23 dieną užgeso buvęs Pirmo Pėstininkų Pulko Ukmergėje puskarininkis Petras Burokas, kilęs iš Siesikų apylinkės Aukštaitijoje. Petras augo šešių vaikų šeimoje. Iš jų dar gyva sesuo Bronė Lietuvoje. 1939m. Petras Burokas su Pirmu Pėstininkų Pulku turėjo garbės žygiuoti į Vilnių ir ten perimti atgauto Vilniaus administraciją.

Vilnium ir Lietuva džiaugėmės iki 1940 metų. Lietuvą okupavus rusams, Lietuvos kariuomenė buvo įtraukta į Raudonąją armiją. 1941 metais prasi-dėjus karui, dalis Lietuvos kariuomenės Raudonojoje armijoje karių pateko į vokiečių nelaisvę. Buvo du pasirinkimai: eiti su rusais į nelaisvę arba pasilikti kariuomenėje ir talkininkauti vokiečiams. Iš šios tarnybos Ukrainoje Petras pabėga ir vėliau stoja į Plechavičiaus Vietinę Rinktinę, kuri po dviejų mėnesių buvo vokiečių nuginkluota. Vokiečiai už mūsų „pagalbą“ neva gėdos atpirkimui Paneriuose sušaudė 84 vyrus iš Vietinės Rinktinių karių. Likę buvome apvilkti Luftwaffe uniformomis ir išvežti darbams į Vokietiją. Nepaglostė ir anglai, kai pasidavėme į nelaisvę 1945 metais. Kaip

„kolaborantai“, dėvį vokiškas uniformas, buvome išvežti į karo belaisvių stovyklas Belgijoje. 1946m. buvome paleisti į laisvę ir sugrąžinti į civilių stovyklas Vokietijoje. Rašau apie tai, nes esu tų dienų liudininkas.

1947 metais Petras atvyksta į Australiją ir pradeda naują laisvą gyvenimą. Jis buvo religingas žmogus ir reguliarius lietuviškų pamaldų lankytojas. Stambiai aukojo Tėvo Bružiko statomai bažnyčiai Paragvajuje, kunigų seminarijoms Romoje, Telšiuose ir Kaune. Rėmė Vaiko tėviškės namų sodybą Marijampolėje. Čia, Australijoje – Aklųjų Institutą, Julian Bažnyčios ir St. Mary's katedros restauravimą. Lietuvių bendruomenėje priklausė LKV „Ramovė“ Sydnėjaus skyriui.

Birželio 4 dieną po gedulingų mišių, kurias atlaikė Lidcombe parapijos klebonas Fr. John Alt, pridengtas trispalve karstas buvo palydėtas į lietuvių sekcijos kapines Rookwood'e. Ramovėnų vardu su Velioniu atsisveikino pirm. Antanas Kramilius ir vykdytojų vardu visus pakvietė arbatėlei į Katalikų Klubą Lidcombe. Po Tautos Himno palikome Velionį Petrą eukaliptų pavėsyje amžinam poilsiui. Ilsėkis Ramybėje, mielas lietuvi kary.

A.V. Kramilius

Vaikų piešinių paroda

Paskutinė vaikų piešinių paroda Melbourne buvo prieš dvejus metus. Didžiavomės, kad bendruomenėje yra tiek gabių vaikų. Dabar kai kurie jau peržengė vaikų amžiaus ribą, bet priaugo naujų, kurie piešia, tapo, kuria paveikslus. Norėtume, kad ne tik tėveliai, bet ir visa bendruomenė galėtų jų darbais pasidžiaugti.

Paroda numatyta š.m. birželio 30 d. ir liepos 7 d. Parodos – konkurso sąlygos:

- 1) dalyvauja dvi amžiaus grupės: iki 10 metų ir 11-14 m.;
- 2) piešinių tema laisva;
- 3) piešinio dydis ne mažesnis kaip 21 x 29 cm. (A 4);
- 4) piešinius prašome priklijuoti ant kartono;
- 5) piešinio pavadinimą ir autoriaus vardą, pavardę ir amžių užrašyti tik antroje pusėje;
- 6) ne daugiau kaip trys paveikslai to paties autoriaus;
- 7) visi darbai turi būti pristatyti Entuziastėms iki šeštadienio, birželio 29 d.

Laukiame Melbourne ir Geelongo vaikų darbų.

Jei kas norėtų skirti asmenišką premiją labiausiai patikusiam kūriniiui, prašome pranešti Entuziastėms.

Melbourn Entuziastės

PATIKSLINIMAS:

„Mūsų Pastogės“ Nr. 21 (2002.05.27) psl. 8 tilpusiame skelbime „Pasikeitimai Jungtiniame Baltų Komitete“ per klaidą įrašyta Vytauto Narbuto pavardė. Turėjo būti: „pakeisti mirusį Albina Giniūną“. Vytautas Narbutas dirba šiame Komitete ilgus metus ir jo niekas neatleido. Suinteresuotų atsiprašau.

Antanas V. Kramilius

Svarbus susirinkimas...

Atkelta iš psl.3

Viskas bus atlikta pagal AL Fondo nu-rodymus ir reikalavimus. Nariai turėjo daug įvairių klausimų, nes susirinkime dalyvavo trys mokytojos, du asmenys su universiteto laipsniais, trijų organizacijų vadovai bei ilgamečiai lietuvių puoselėtojai. Valdyba įvertina visų gerus norus ir padarytus teisingus sprendimus.

Ilgametė moterų reikalams narė Irmgarda Gailiuvienė pasiūlė, kad ir ateityje nariai galės sodyboje palaikyti gražias tradicijas, o atidavus indus, renginiai nenukentės, nes ir dabar renginiams naudodavo tik savo sodyboje esančius indus bei inventorių. Tik ateityje vaisės būtų suneštinės, bet ne organizacijos apmokamos.

Kasininko apyskaita metų bėgyje: pajamų \$1157.94, išlaidos \$10,534.93, kasoje liko \$12,208.36. Daugumoje išlaidas sudarė parama – aukos, sekančiai: „Kengūrų ir koalų pašonėje“ knygai – \$3.500.00, Geelong'o tautinių šokių grupei „Gegutė“ – \$1750; Geelong'o „Šatrijos“ tunto skau-

tams – \$1500.48, „Lithuanian Papers“ – \$1000, Geelong'o lietuvių chorui „Viltis“ – \$500, Geelong'o lietuvių sporto klubui „Vytis“ – \$500, kunigui Egidijui Arnašui – \$500, Multicultural Age Care Services Geelong Inc. – \$250, „Tėviškės Aidams“ – \$150, „Mūsų Pastogei“ – \$150, Geelong'o lietuvių radijo valandėlei „3 YJR“ – \$50, Sąjungos Klubo pobūvių ir renginių bendros išlaidos – \$516; smulkios išlaidos, vainikai, užuojautos – \$168.70. Čia tik metiniai daviniai, o kas buvo atlikta aukomis per daugiau kaip 30 metų – tai tūkstantinės sumos lietuvių. Tai didelės šeiminių ir programų rengėjų nuopelnas, geros valios lietuvių aukos ir nenuilstamas Sąjungos Klubu Valdybos darbas telkiant paramą lietuvių palai-kymui.

Susirinkimas praėjo darbingoje nuotai-koje. Po susirinkimo buvo tradicinė kavutė. Šeiminių padarė staigmeną – surado ir padovanojo savo užsisenėjusį butelį Whisky, kurį visi po truputį ištuštino ir su malonia šypsena skirstėsi namus.

Geelong'o Liet. Sąj. Klubu Valdyba

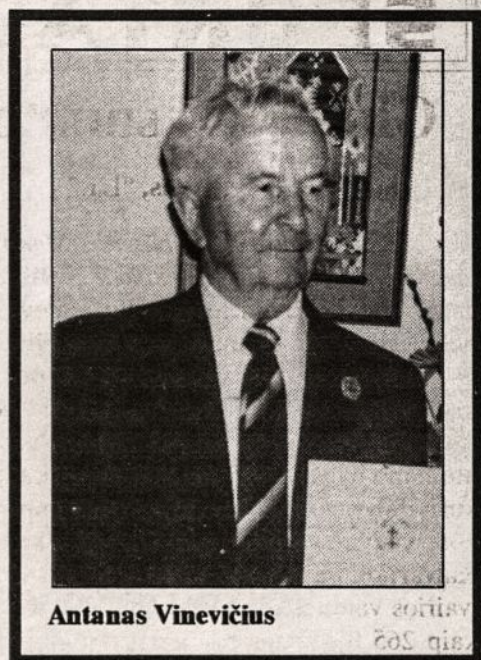
Atsisveikinant su Antanu Vinevičium

Šiandieną atsisveikiname su Antanu Vinevičiumi. Kas gi jo nepažinojo?

Antanas gimė 1913 m. lapkričio 17 dieną Aukštadvarėje, Trakų apskrityje. Augo 11 vaikų šeimoje. Švietimo sistema tais laikais dar nebuvo išsivysčiusi, tai trūkstantį žinių rado Lietuvos kariuo-menėje. Iš jos išėjo turėdamas puskarininkio laipsnį. Išėjęs į atsargą Antanas įsi-darbo Lietuvos Pašto Valdyboje ir dirbo Tauragės telefono ruožo viršininku. 1937 metais apsiveda su Sofija Pačeržinskaite. Greitai iš rytų pradeda slinkti raudoni debesys. Antros raudonųjų okupacijos jauna Vinevičių šeima nelaukė ir 1944 m. pasitraukė į Vokietiją.

Atvykęs į Australiją pirmiausiai apsisto-jo Bonegillo emigrantų stovykloje. Anta-nas gavo darbą Wodongoje, kur ir įsikūrė. Išleides savo vienturtę dukrą Juliją į mar-čias Sydnėjūn, palikęs savo gražų namą Wodongoje, Antanas persikelia į Sydnėjū pas dukrą ir žentą Edį Lašaitį.

Velionis Antanas sekmadieniais, kai Lidcombe bažnyčioje turėjome lietuviškas pamaldas, religingai vedė spaudos kioską, atstovavo Katalikų Federaciją Sydnėje. Kaip prisiekęs karys įstojo į Sydnėjaus „Ramovės“ skyrių. Nuo 1982 m. iki 1986 m. buvo šio skyriaus vicepirmininkas – sekretorius, o nuo 1986 m. iki 1999 m. – Valdybos pirmininkas. Metų našta ir ligos privertė Antaną pastaruosius metus pail-sėti. Pastaruosius metus Antanas praleido Chandos Slaugos Namuose Ashfield. Aplankius, ir čia jis šypsojosi. Kaip pats sakė, „čia pasidariau tų gyventojų bosu, tik atmintis pradėjo šlubuoti“. Seselės sakė, kad An-tanas – jų mėgiamiausias gyventojas. Taigi,

Antanas Vinevičius

nešė lietuviams garbę ir čia.

Visų lietuvių vardu norėčiau pasakyti: ačiū Tau, brangus Antanai, už visus ilgų metų darbus Sydnėjaus lietuvių, ypač kata-likų, bendruomenėje, už rūpestingai vestas „Ramovės“ skyriaus knygas, už Tavo gerą širdį ir draugystę.

Sydnėjaus skyriaus „Ramovė“ ir Sydnėjaus Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos vardu gili užuojauta Tavo, Antanai, žmonai Sofijai, dukrai Julei, anūkams Antanui, Andriui ir Reginai.

Užvertus Tavo, Antanai gyvenimo lapą, meldžiame Aukščiausiąjį priimti Tave savo globon tarp išrinktųjų. Toli nuo gimtosios Lietuvos lai Amžinoji Šviesa Tau šviečia. Ilsėkis ramybėje svetingoje Australijoje.

Antanas Kramilius

A+A Antanui Vinevičiui,

pasitraukus amžinybėn, žmonai Sofijai, dukrai Julijai Lašaitienei, anūkams Reginėlei, Andriui, Antanui, jo šeimai ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Salomėja Grybienė ir Gražina

Ilgametė „Dainos“ choro choristui

A+A Antanui Vinevičiui

mirus, žmonai Sofijai, dukrai Julijai, anūkams Reginai, Antanui, Andriui bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Sydney lietuvių choras „Daina“

A+A Liudijai Samsonienei

mirus, skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame mielą kolegą Gediminą Samsoną ir sūnų Raimondą.

Dirigentė Dana Levickienė
Akompanuotoja Rita Mačiulaitienė
ir vyrai choristai

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE., FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 9724 5408. Veikia 24 valandas per parą.

Lietuvių kultūrinės veiklos testinumas Australijoje mūsų visų reikalas

Remkime Australijos Lietuvių Fondą – aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio (Tax deductible)
Naudokite pavadinimą anglų kalboje – Australian Lithuanian Foundation Inc. 44 - 50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051.
Turint klausimų, galite skambinti Algui Šimkui tel. (03) 9578 4319.

ATTATSYMAS: MP Nr. 24 (2002.06.17), 5 psl. tilpusiame straipsnyje „Negalima tylėti“ per neapsižiūrėjimą neteisingai įrašyti metai. Turėtų būti: „1952 m. liepos mė-nesį buvo Jankausko-Demono išduotas.“

Mūsų Pastogė Nr 25, 2002.06.24, psl.7

Valstybės Šventė Adelaidėje

įvyks sekmadienį, liepos 7 dieną, sekančia tvarka:

- 10 val. ryto** Vėliavų pakėlimas Lietuvių Namuose, Lietuvių Katalikų Centre.
- 11 val. ryto** Pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.
- 1.30 val. p.p.** Minėjimas Lietuvių Namuose. Programoje dalyvaus teatras "Vaidila", choras "Lituania", tautinių šokių grupė "Žilvinas" bei "Branda". Kartu veiks tautodailės parodėlė.

Po minėjimo – vėliavų nuleidimas Lietuvių Namų sodelyje. Vėliavų pakėlimą ir nuleidimą praveda LKVS "Ramovė". Tautiečiai labai laukiami.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

Valstybės Šventė Melbourne

Sekmadienį, liepos 7 dieną minėsime Valstybės Šventę. Programoje:

- 11 val.** šv. Mišios Šv. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Prašome organizacijas dalyvauti su savo vėliavomis.
- 1.30 val. p.p.** Minėjimas Melbourne Lietuvių Namų Koncertų salėje. Paskaitą skaitys ALB Krašto Valdybos pirmininkė Birutė Prašmutaitė. Seks meninė dalis.

Visus maloniai kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti minėjime.

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba

Valstybės Šventė Canberroje

Sekmadienį, liepos 14 d., 2 val. po pietų Lietuvių Būstinėje, Hackett, įvyks Valstybės Šventės minėjimas.

Tinkamą žodį šiai progai lietuvių ir anglų kalbomis tars ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdybos pirmininkas dr. Ramutis Zakarevičius.

Po to seks Lietuvos Baletu Bičiulių rodoma video juosta – baletas "Carmen" su Egle Špokaite, Edvardu Smalakiu, Mindaugu Baužiu ir kt. Pasibaigus filmui dalyviams prašome pabendrauti prie užkandžių, pyragų, vyno ir kavos.

Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjunga

Karaliaus Mindaugo Šventė Sydnėje

ALB Sydnėjaus Apylinkės Valdyba

Karaliaus Mindaugo Šventės proga maloniai kviečia visus į linksmus ir smagius

Karališkus Pietus

šeštadienį, liepos 6 dieną, 1.00-3.00 val. p.p.

Sydnėjaus Lietuvių Klube, Bankstowne, "Pas Aldoną" valgykloje.

Per pietus bus trumpa programa, prie kurios prisidės

Aurelijus Šliavas ir skautai.

"Karališki Pietūs" prieinamomis kainomis.

Norintys užsisakyti vietą, prašomi skambinti Ramučui tel.: (02) 9875 2641.

Dėmesio NSW lietuviams

Kaip jau pranešta, Sydnėjaus Lietuvių Klubas gavo solidžią NSW valstijos \$13 200 paramą (grant) elektroninio tinklo įrengimui. Informacijos centras, kuris sutrumpintai turbūt vadinsis SLIC (Sydney Lithuanian Information Centre) šiomis dienomis jau įsigis kompiuterius bei kitą reikalingą įrangą ir netrukus pradės darbą.

Pakartotinai prašome Sydnėjaus ir NSW lietuvių organizacijas (jei jos dar neatsiliepė į kvietimą) kaip galima greičiau pristatyti savo dabarties veiklos bei trumpą istorinę apžvalgą – po 2 lapus lietuviškai ir angliškai. Pageidautina ir 2-3 nuotraukos. Koordinatorius: dr. Vytautas Doniela, P.O. Box 189, Bankstown 1885 (tel.: 9796 3314). Apžvalgą galima jam palikti ir Sydnėjaus Lietuvių Klubu raštiniame.

SLIC

Pamaldos lietuviams Sydnėje

Negavus kunigo reguliarioms lietuvių pamaldoms Sydnėje, vieną kartą į mėnesį sutiko atvykti buvęs mūsų kapelionas kun. Roger Bellemore SM.

Pamaldos Sydnėje vyks įprastu laiku, 11.30 val. Lidcombe sekančia tvarka: liepos 28 d., rugpjūčio 11 d., rugsėjo 8 d., spalio 13 d., lapkričio 10 d. ir gruodžio 25 d. per Kalėdas.

Platesnę informaciją suteiks Danutė Ankienė tel. 9871 2524 arba Antanas Kramilius, tel. 9727 3131. Sekančiose pamaldose bus išdalinti pamaldų tvarkos lapeliai.

Praneša Parapijos Komitetas

Mūsų Pastogė Nr.25, 2002.06.24, psl. 8

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN, NSW 2200

Tel.: (02) 9708 1414

Fax.: (02) 9796 4962

E-mail: slc@lithuanianclub.org.au

www.lithuanianclub.org.au

Sydnėjaus Lietuvių Klubas **kviečia** visus narius ir jų svečius lankytis savo Klube.

DARBO LAIKAS:

Savaitės dienomis Lietuvių Klubas atidarytas nuo 5.00 val.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12.00 val.

Uždarytas tik antradieniais.

Sekmadieniais nuo 3 val. iki 4 val. po pietų rodomi lietuviški filmai

Virtuvė **"Pas Aldoną"** dirba

◆ šeštadieniais nuo 12.30 iki 8.00 val. vakaro ir

◆ sekmadieniais nuo 12.30 iki 6.00 val. vakaro.

Kviečiame visus lankytis ir ragauti naujos ir energingos virėjos – Aldonos patiekalus.

Artėja nauji finansiniai metai. **Kviečiame** visus Lietuvių Klubu narius sumokėti nario mokestį už 2002-03 metus ir paraginti savo artimuosius ar draugus papildyti narių gretas.

Turgus

vyks birželio 23 dieną, 2:00 val. po

pietų. Lauksime visų atvykstant.

Klubo narių ir jų svečių dėmesui.

Paskutinis priminimas

Čia paskutinis Melbourne Entuziasčių pranešimas prieš vaikų piešinių parodą, nes visi darbai turi būti pristatyti iki šeštadienio, birželio 29 dienos. Lauksim Lietuvių Namuose nuo 11 val. Primenam, kad vardas, pavardė ir amžius turi būti antroje paveikslų pusėje, o pats paveikslas, jeigu plonas, turi būti priklijuotas ant storesnio popieriaus.

Gold Coast gyventojai,

Aš norėčiau susisiekti su lietuvių šeimomis.

Laima Robins tel.: (07) 55663 3160; mobilus tel.: 0412 145 180.

Vasaros kursai Kaune

Vytauto Didžiojo universitetas Kaune primena, jog ir šiemet vyks lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursai. Daugiau informacijos apie šiuos keturių savaičių kursus bei Baltijos studijų programą galima rasti ir interneto puslapiuose:

<http://www.vdu.lt/international/Baltic.s.htm>

<http://www.vdu.lt/lkkvk/>

Course Calendar: date: July 23 – August 20, 2002; Duration: 4 weeks;

Tuition fee: 450 USD (1800 Lt); Application fee: 25 USD (100 Lt).

Service: Accommodation available (private apartment or university housing).

Registration: You must be 18 or older in order to apply. Application forms may be obtained from International Office or via Internet: <http://www.vdu.lt/lkkvk/> Application forms must be submitted by June 24, 2002.

Mailing Address: Lithuanian Language and Culture Summer Course, International Office, Vytautas Magnus University, Donelaičio 58, LT 3000, Kaunas, Lithuania.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

Tel.: (02) 9790 2319, Faksas: (02) 9790 3233, E-mail: mpastoge@bigpond.com

Tinklapis: www.users.bigpond.com/mpastoge

Redaktorė Dalia Donielienė

Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiamą nuomonę nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone

Prenumerata metams \$55. Užsienyje oro paštu - \$130.00. N.Zelandijoje oro paštu \$105.00.

Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.

Apmokamų skelbimų kaina: \$6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.

Lietuviškos organizacijos 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.

Šventiniai sveikinimai – \$20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – \$25.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.